
MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Fördjupad översiktsplan för Åker, Strängnäs kommun Antagandehandling 2015-11-30

Sweco

Ingenjör Bååths Gata 17
Box 8, 721 03 Västerås
Telefon 021-495 41 00
Telefax 021-495 41 82
www.sweco.se

Sweco Environment AB

Org.nr 556346-0327
säte Stockholm
Ingår i Sweco-koncernen

Jennie Brundin

Telefon direkt 021-495 41 58
Mobil 0722-425 703
jennie.brundin@sweco.se

PROJEKTORGANISATION

Miljökonsekvensbeskrivningen har upprättats
av:

Sweco Environment AB

Västerås Vatten & Miljö

Jennie Brundin
Åsa Hermansson
Teresia Sibo

Handlingen har reviderats av Strängnäs
kommun inför antagande.

Uppdragsnummer 3372030000
Västerås 2014-03-17 reviderad 2015-01-13

Medverkande från Strängnäs kommun har
varit:

Gustav Björnstad, projektledare
Anders Jonsson, planhandläggare
Lisa Nilsson, handläggare grönplan del B3

Icke-teknisk sammanfattning

Planförslaget

Strängnäs kommun har upprättat en fördjupad översiktsplan för Åker. Syftet med planen är att fastställa kommunens intentioner avseende framtida mark- och vattenanvändning i och omkring samhället Åkers styckebruk. Planen ska möjliggöra expansion av Åkers styckebruks tätort och prova ändrad markanvändning inom ett stationsnära avstånd, 2-3 km från Läggesta station vid Svealandsbanan.

Den fördjupade översiktsplanen för Åkers styckebruk anger förslag till utbyggnadsområden för bostäder i tätorten och på landsbygden kring Åker, ny centrumbildning, nya verksamhetsområden och utveckling av området kring Räcksta å för rekreationsändamål. Den föreslagna markanvändningen möjliggör 900 –1 100 nya hushåll, varav ca 700 fram till år 2040-50. Bostäderna ska i huvudsak lokaliseras med god tillgänglighet till kollektivtrafik, dvs inom nära avstånd från hållplatser. Planen pekar också ut ett område för utveckling av camping/friluftsanläggning vid Visnaren. Planförslaget anger mark- och vattenanvändning på en översiktlig nivå, och det är därför inte möjligt att göra en detaljerad konsekvensbeskrivning för alla miljöaspekter i detta skede. I de flesta fall beror konsekvenserna av detaljplanernas slutliga utformning och genomförande.

Nollalternativet

I det fall planförslaget inte genomförs finns risk för att bebyggelseutvecklingen i Åker genomförs utan någon övergripande styrning. Det kan ge upphov till spridd bebyggelse. Det bedöms kunna medföra negativa konsekvenser för naturmiljö, stads- och landskapsbild, rekreation och friluftsliv samt hushållning med mark och vattenresurser.

Betydande miljöpåverkan

I den behovsbedömning som har tagits fram av Strängnäs kommun samt vid samråd med Länsstyrelsen i Södermanlands län har planen antagits medföra betydande miljöpåverkan avseende naturmiljö, kulturmiljö, stads- och landskapsbild, markföroreningar, buller, strandskydd, rekreation och friluftsliv samt vattenkvalitet.

Miljökonsekvenser

Planen bedöms medföra både risk för negativa konsekvenser och möjlighet till positiva konsekvenser avseende strandskyddet. Den medför å ena sidan förbättrad tillgänglighet för allmänheten i strandområdet kring Räcksta å i centrum. Ett restriktionsområde planeras för att begränsa inverkan på växter och djur i strandområdet. Det krävs dock inventering och vidare utredning i detaljplaneskedet för att fastställa eventuell påverkan och vilka konsekvenser det kan medföra. Planen bedöms medföra risk för negativa konsekvenser då områden med naturvärden påverkas av planen, bl.a. kring Räcksta å. För rekreation bedöms planen medföra möjligheter till positiva konsekvenser.

För kulturmiljön bedöms planen medföra risk för negativa konsekvenser då bruksmiljöerna omvandlas, ett nytt centrum bildas och vägar dras om. De negativa konsekvenserna kan minskas genom varsamhet i planeringen. För de utbyggnadsområden som ligger inom riksintresset Åkers styckebruk kan miljökonsekvensbeskrivning avseende kulturmiljön behöva upprättas i detaljplaneskedet. För de flesta utbyggnadsområdena behöver behovet av arkeologisk utredning prövas i samband med planläggning.

För buller och risker för skred och översvämning bedöms planförslaget medföra risk för negativa konsekvenser. Utbyggnad av nya vägförbindelser kan leda till att bostäder utsätts för buller som överskrider riktvärdena. Den fortsatta planeringen kräver kompletterande utredningar vad gäller översvämning kring sjöar och vattendrag samt geoteknisk undersökning. Ifall sådana utredningar inte genomförs kan det medföra risk för negativa konsekvenser.

För vattenmiljö, markföroreningar och risker med miljöfarlig verksamhet bedöms planen medföra möjlighet till positiva konsekvenser. Tillämpning av dagvattenpolicyn kan minska utsläpp av föroreningar till Visnaren och Råcksta å och i förlängningen Mälaren. När markanvändning ändras kommer förorenade områden att undersökas och efterbehandlas, vilket påverkar både människors hälsa och miljön positivt. Då Åkers krutbruk omlokaliseras till ett mer perifert läge bedöms det ge positiva konsekvenser avseende risker med miljöfarlig verksamhet.

För hushållning med naturresurser bedöms planförslaget innebära både risk för negativa konsekvenser och möjlighet till positiva konsekvenser. Odlingsbar mark tas i anspråk, men planen möjliggör ett helhetsgrepp över planeringen av tätorten och utnyttjande av det stationsnära läget. Det bedöms exempelvis ge goda möjligheter till attraktiva lösningar för kollektivtrafik och gång- och cykeltrafik.

För stads- och landskapsbild och energi bedöms planen medföra obetydliga konsekvenser.

Måluppfyllelse

Planförslaget har utvärderats gentemot de nationella miljömålen och de fokusområden som Strängnäs kommun har tagit fram inom ramen för arbetet med den nya översiktsplanen. Fokusområdena är tänkta att stödja och inspirera till arbetsmetoder, inom hela den kommunala förvaltningen, som sammantaget leder till en hållbar utveckling. Planen bedöms bidra till att uppfylla miljömålen *Begränsad klimatpåverkan*, *Frisk luft*, *Bara naturlig försurning*, *Ingen övergödning* och *Giffri miljö*.

Den bedöms motverka uppfyllandet av miljömålen *Levande skogar* och *Ett rikt odlingslandskap*. Den bedöms både bidra till och motverka uppfyllandet av miljömålen *Levande sjöar och vattendrag*, *Myllrande våtmarker*, *God bebyggd miljö* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Den fördjupade översiktsplanen bedöms bidra till att uppfylla fokusområdena "*Underlätta persontransporter till fots, med cykel och kollektivtrafik*", "*Skydda landskapsbilden på lång sikt*" och "*Vidareutveckla kommunens identitet som Mälarkommun*". För fokusområdet "*Skapa förutsättningar för minskad miljöbelastning och förbättrad hantering av klimatförändringar*" bedöms planen både bidra till och motverka att det uppfylls. Det beror på att det finns stor osäkerhet kring riskerna för översvämning i de områden där ändrad markanvändning föreslås. Detta behöver utredas vidare.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Inledning	6
2	Avgränsning	6
2.1	Geografi	6
2.2	Miljöaspekter	7
2.3	Tid	7
3	Metod och bedömningsgrunder	8
3.1	Bedömningsskala	8
3.2	Nationella miljö kvalitetsmål	8
3.3	Fokusområden för Strängnäs kommun	8
4	Förutsättningar	11
4.1	Övergripande miljöförutsättningar	11
4.2	Gällande planer	11
4.3	Riksintressen	12
5	Alternativ	12
5.1	Nollalternativ	12
5.2	Planförslag	13
5.3	Övriga utredda alternativ	15
6	Miljökonsekvenser	15
6.1	Naturmiljö	15
6.2	Kulturmiljö	19
6.3	Stads- och landskapsbild	24
6.4	Vattenkvalitet	26
6.5	Risker för skred och översvämning	27
6.6	Markföroreningar	30
6.7	Buller	31
6.8	Risker till följd av miljöfarliga verksamheter	35
6.9	Rekreation och friluftsliv	37
6.10	Strandskydd	41
6.11	Hushållning med mark- och vattenresurser	44
6.12	Energi	45
7	Samlad bedömning och måluppfyllelse	45
7.1	Samlad bedömning	45
7.2	Måluppfyllelse	49
8	Uppföljning	52
9	Referenser	53
Bilaga 1	Påverkan på fornlämningar inom respektive utbyggnadsområde	
Bilaga 2	Matris över miljöaspekter per utbyggnadsområde	

1 Inledning

Strängnäs kommun har upprättat en fördjupad översiktsplan för Åker. Syftet med planen är att fastställa kommunens intentioner avseende framtida mark- och vattenanvändning i och omkring Åkers styckebruk. Planen ska möjliggöra expansion av Åkers styckebruks tätort och prova ändrad markanvändning inom ett stationsnära avstånd, 2-3 km från Läggesta station vid Svealandsbanan.

Planen ska möjliggöra utveckling inom ett antal kärnområden som är centrala för Åker; bl.a. att skapa bostadsbebyggelse och expansionsmöjligheter för företag på orten och att stärka underlaget för en förbättrad kollektivtrafik mellan tätorten och Läggesta station. Vidare möjliggör planen för att bevara och stärka rekreations- och friluftslivet, utnyttja Råcksta å som attraktion samt att skydda betydelsefulla områden med höga kultur- och naturmiljövärden.

Strängnäs kommun har genomfört en behovsbedömning avseende planens miljöpåverkan. Genomförande av planen har bedömts kunna medföra betydande miljöpåverkan. Det innebär att en miljöbedömning ska genomföras och att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska upprättas enligt 6 kap. 11 § miljöbalken.

Denna MKB har upprättats av Sweco på uppdrag av Strängnäs kommun. Syftet är att beskriva och bedöma de konsekvenser som kan komma att uppstå till följd av att den fördjupade översiktsplanen genomförs.

Området och de befintliga förutsättningarna beskrivs ingående i planhandlingen. I denna MKB redovisas förutsättningarna endast i den mån de har betydelse för de specifika miljökonsekvenser som beskrivs.

2 Avgränsning

2.1 Geografi

Planområdet omfattar Åkers styckebruks tätort och ett område österut mot Läggesta station invid E20. I norr avgränsas planen mot Åker kyrkby. Kartan i Figur 2-1 visar planområdets geografiska avgränsning.

Figur 2-1. Översiktskarta över planområdet. Källa: Strängnäs kommun.

2.2 Miljöaspekter

Avgränsning av miljöaspekter har gjorts mot bakgrund av behovsbedömningen och i samråd med Länsstyrelsen i Södermanlands län vid möte den 3 maj 2013. De nyckelfrågor som identifierades är bl.a. naturmiljö, kulturmiljö och vattenkvalitet. En sammanställning av de miljöaspekter som MKB:n omfattar visas i Tabell 2-1. I tabellen finns även en motivering.

Tabell 2-1. Sammanställning och motivering av de miljöaspekter som behandlas i MKB:n.

Miljöfaktor	Motivering
Naturmiljö	Planförslaget berör områden av riksintresse för natur- och kulturmiljövård. Det berör även Åkers bergslag som är ett naturområde av mellankommunalt intresse.
Kulturmiljö	Det finns ett stort antal fornlämningar inom hela planområdet. Det gäller bland annat inom områden som angränsar till Åkers styckebruks tätort, och där bostäder planeras. Planområdet innehåller också områden som ingår i länets kulturmiljöprogram samt utgör riksintresse för kulturmiljö.
Stads- och landskapsbild	Planområdet omfattar lägen med höga värden för landskapsbild. Det gäller t.ex. de öppna odlingsfälten vid Åker-Berga, kyrkomiljö i Åker, samt ängsmarker kring Räckstaån vid Bondkroken.
Vattenkvalitet (inkl. dagvatten)	Planen föreslår förbättrad hantering av dagvatten i Åkers styckebruk. Nuvarande verksamheter riskerar enligt behovsbedömningen att medföra att miljö kvalitetsnormer för vatten överskrids. Planen innehåller förslag på hur vattenkvaliteten kan förbättras.
Risker för skred och översvämning	Vissa områden invid Räcksta å har identifierats som riskområden i tidigare översiktlig kartering. Lokala vattenhöjningar kan uppstå vid höga vattenflöden i anslutning till sjön Visnaren.

Tabell 2-2 forts. Sammanställning och motivering av de miljöaspekter som behandlas i MKB:n.

Miljöfaktor	Motivering
Markföroreningar	Markföroreningar kan förekomma till följd av bruksverksamheten vid Åkers krutbruk och vid Brobyholmsområdet.
Buller	Planerade bostadsområden kan komma att påverkas av buller som överskrider riktvärden. Det beror på närheten till större vägar och järnvägar, och transporter till och från verksamheter.
Risker till följd av miljöfarlig verksamhet	Verksamheterna vid Åkers Krutbruk (Åkers Protection) och Åkers Styckebruk (Åkers Sweden) kan innebära risk för omgivningen.
Rekreation och friluftsliv	Planförslaget berör områden av riksintresse för turism och friluftsliv.
Strandskydd	Utveckling föreslås inom strandskyddat område. Strandskyddet kan komma att upphävas inom de områden som berörs.
Hushållning med mark och vattenresurser	Odlingsbar mark kommer att tas i anspråk i samband med att planen genomförs. Tillkommande bebyggelse planeras enbart intill befintlig. Närheten till Läggesta hållplats bör nyttjas optimalt för att skapa goda förutsättningar till kollektiva färdsätt. Inom planområdet finns flera betydelsefulla vattenresurser i form av åsar. Räcksta å ska behålla status och orördhet.
Energi	Ny bebyggelse kan eventuellt anslutas till befintligt fjärrvärmenät.

2.3 Tid

De bedömningar som görs för nollalternativ och planförslag utgår från jämförelseåret 2040, då planen bedöms vara fullt genomförd.

3 Metod och bedömningsgrunder

Konsekvenserna av planförslaget och nollalternativet bedöms och redovisas i text. Till grund för bedömningen av miljökonsekvenser används relevanta riktvärden, miljökvalitetsnormer etc. Dessa redovisas i sitt sammanhang i kapitel 6.

3.1 Bedömningsskala

Planförslaget uttrycker kommunens intentioner på en översiktlig nivå. Till del styrs konsekvenserna av hur planen sedan genomförs i kommande detaljplanering, vilket inte är känt ännu. Det är emellertid fastighetsägaren som slutligen bestämmer ifall planens intentioner angående ändringar av markanvändning verkställs. Konsekvenserna kan i detta skede endast bedömas översiktligt utifrån den beskrivning som ges i den fördjupade översiktsplanen.

Konsekvenserna bedöms och uttrycks enligt följande:

- **Risk för negativa konsekvenser** Ifall planförslaget genomförs fullt ut bedöms det kunna medföra negativa konsekvenser
- **Möjlighet till positiva konsekvenser** Ifall planförslaget genomförs fullt ut bedöms det kunna ge möjlighet till positiva konsekvenser
- **Obetydliga konsekvenser** Planen bedöms inte påverka den aktuella miljöaspekten

3.2 Nationella miljö kvalitetsmål

En analys av miljömålsuppfyllelsen för planområdet presenteras i kapitel 7.2. Följande nationella miljö kvalitetsmål har bedömts beröras av planförslaget:

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Bara naturlig försurning
- Giffri miljö
- Ingen övergödning
- Levande sjöar och vattendrag
- Myllrande våtmarker
- Levande skogar
- Ett rikt odlingslandskap
- God bebyggd miljö
- Ett rikt växt- och djurliv

Definitioner och preciseringar av dessa miljömål finns på Miljömålsportalen (www.miljomal.se). De tidigare regionala preciseringarna som gällde Södermanlands län har upphört att gälla. Sedan 2011 arbetar Länsstyrelsen direkt mot de nationella miljö kvalitetsmålen med tillhörande preciseringar.

3.3 Fokusområden för Strängnäs kommun

Strängnäs kommun har i Översiktsplan 2014 definierat sju fokusområden för sin översiktsplanering. Dessa beslutades av kommunstyrelsen den 19 december 2012. Fokusområdena är ett resultat av en avvägning mellan framför allt politiska viljeinriktningar och de synpunkter, tankar och idéer som inkom under församrådet.

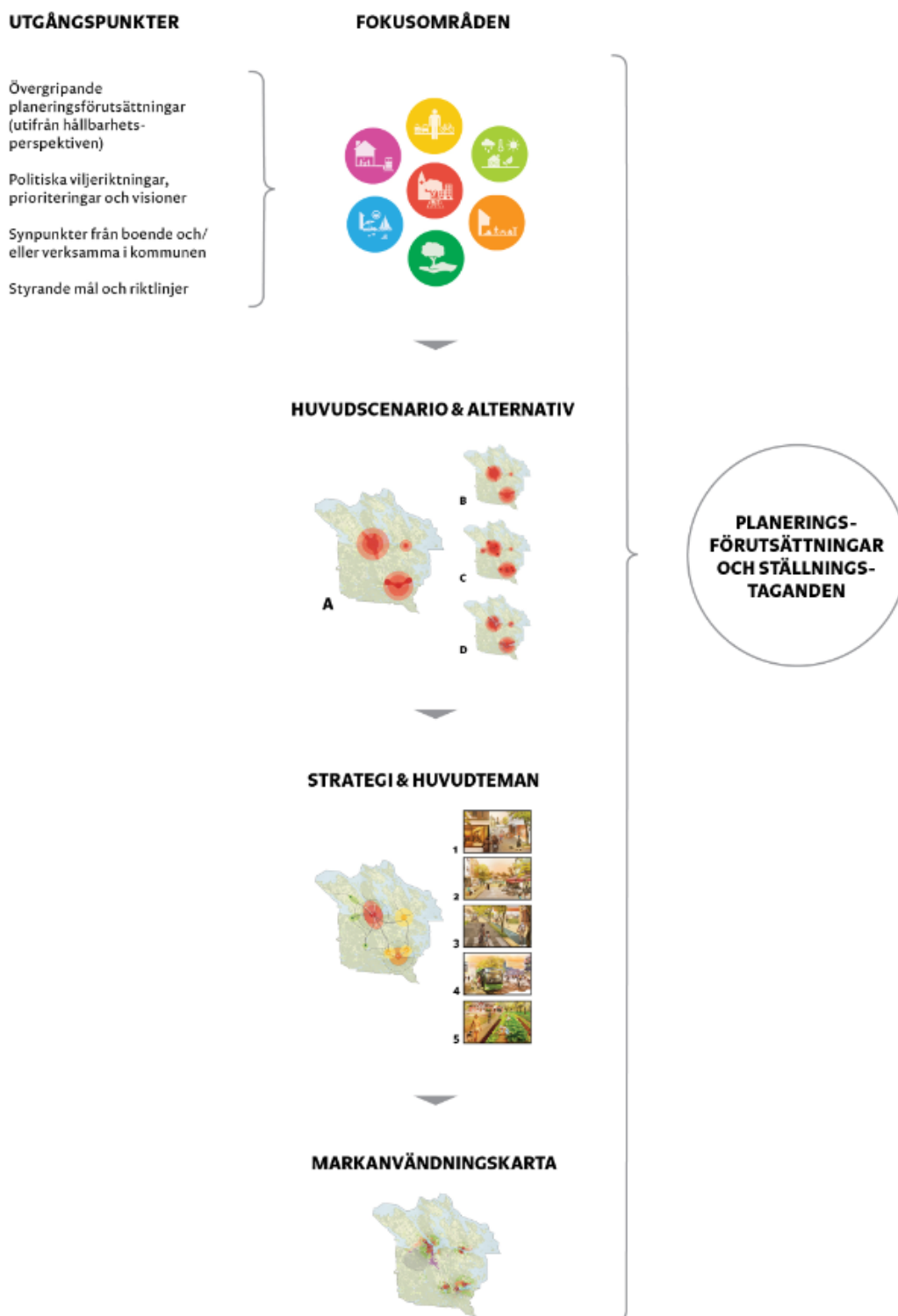
Avsikten med fokusområdena är att identifiera ett antal teman på strategisk nivå som fungerar som riktmärken vid beslut om mark- och vattenanvändning i kommunen. Fokusområdena är tänkta att stödja och inspirera till arbetsmetoder, inom hela den kommunala förvaltningen, som sammantaget leder till en hållbar utveckling. Figur 3-1 visar fokusområdenas samband med kommunens övergripande utvecklingsstrategi och ställningstaganden.

Följande fyra fokusområden bedöms vara relevanta för miljökonsekvenserna av den fördjupade översiktsplanen för Åker, och har använts som kriterier vid utvärderingen av planförslagets måluppfyllelse:

- Underlätta för persontransporter till fots, med cykel och kollektivtrafik
- Skydda landskapsbilden på lång sikt
- Vidareutveckla kommunens identitet som Mälarkommun
- Skapa förutsättningar för minskad miljöbelastning och förbättrad hantering av klimatförändringar

Dessa redovisas närmare i kommunens nya översiktsplan (Översiktsplan 2014, Strängnäs kommun, antagen av kommunfullmäktige 29 september 2014).

En analys av måluppfyllelsen för planområdet presenteras i kapitel 7.2.

Figur 3-1. Fokusområden och dess samband med kommunen övergripande utvecklingsstrategi, ställningstaganden m.m. Källa: Strängnäs kommun, Översiktsplan 2014.

---

4 Förutsättningar

4.1 Övergripande miljöförutsättningar

Tätorten Åkers styckebruk är en traditionell bruksort med cirka 4 500 invånare. Åker ligger vid den norra stranden av sjön Visnaren. Gränsande till tätorten ligger även Forsa Sågverk. Från Åker är det cirka fem kilometer till järnvägsstationen i Läggesta. Längs banvallen för det nedlagda järnvägsspåret Eskilstunabanan finns en asfalterad gång- och cykelväg mellan Åker och Läggesta station. Från E20 kan man ta sig till Åkers styckebruk via två tillfartsvägar norr respektive öster om tätorten.

Runt Åker finns värdefulla natur- och vattenområden, t.ex. Åkers bergslags friluftsområde med sjösystemet Visnaren och Marvikarna. Genom tätorten rinner Räcksta å som förbinder Visnaren med Mälaren. Det finns också en värdefull kyrkomiljö vid Åkers kyrka. Odlingsmarken runt samhället tillhör den bördigaste i kommunen.

4.2 Gällande planer

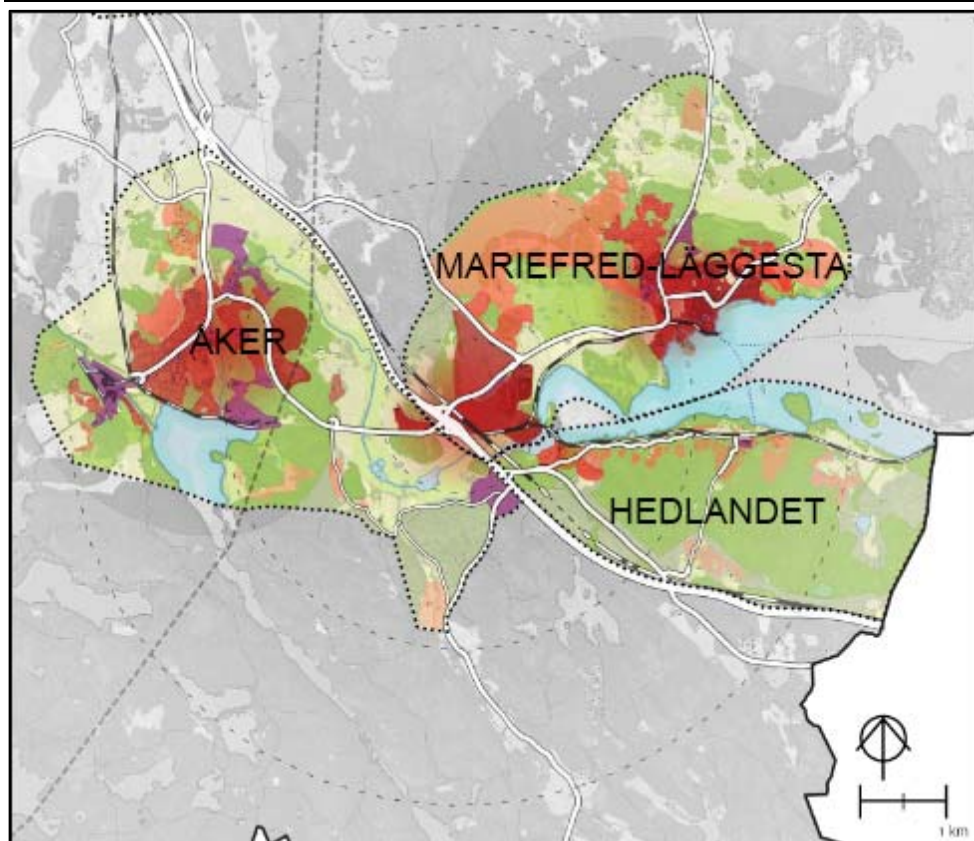
Åkers styckebruk omfattas av översiktsplanen för Strängnäs kommun som antogs i september 2014.

Fördjupad översiktsplan som angränsar till nu pågående planering i Åkers styckebruk är *Gripsholms hagar - Tillägg till fördjupning av översiktsplanen för Mariefred-Läggesta -07*. Tillägget antogs av Kommunfullmäktige 2013-04-24 och anger att Mariefred har en prioriterad utbyggnadsriktning mot Läggesta. Området vid Läggesta är utpekad som utbyggnadsområde för blandad stadsbebyggelse. Även *Fördjupning av översiktsplan för Hedlandet*, antagen av Kommunfullmäktige 2013-12-16, angränsar till den fördjupade översiktsplanen för Åkers styckebruk (området vid Läggesta). Området sydost om Läggesta är i fördjupning av översiktsplanen för Hedlandet utpekad som naturområde med höga rekreativa värden och där ny bebyggelse inte tillåts.

Ett planprogram finns för Skämby gårde, antaget 1992-11-02. Programmet omfattar ca 100 bostäder, mark för småindustri och handel samt rekreation och kommunal service. Programmet är genomfört.

Det finns också ett planprogram för Brobyholm, antaget 1999-05-05. Programmet omfattar ca 70 bostäder med inslag av verksamheter. Programmet är inte genomfört.

Äldre detaljplaner finns för delar av tätorten, bland annat området väster om Räcksta å.

Figur 4-1. Översiktskarta över de tre fördjupade översiktsplanerna i förhållande till Läggesta järnvägsstation. Källa: Översiktsplan 2014, Strängnäs kommun

4.3 Riksintressen

Planområdet berör eller angränsar till ett flertal riksintresseområden för kulturmiljö (se Figur 6-3, avsnitt Kulturmiljö), naturmiljö (se Figur 6-2, avsnitt Naturmiljö) och kommunikationer.

- E20 och Svealandsbanan utgör riksintresseområden för kommunikation.
- Åkers styckebruk med tätort, krutbruk och styckebruk utgör riksintresseområde för kulturmiljövård.
- Marvikenområdet utgör riksintresseområde för naturvård.
- Friluftsområdet Åkers bergslag med sjösystemet Visnaren och Marvikarna utgör riksintresseområde för turism och friluftsliv.

Det finns även utpekade områden av regional, kommunal eller mellankommunal betydelse. Dessa beskrivs under relevanta avsnitt i kapitel 6.

5 Alternativ

Denna MKB beskriver konsekvenser av ett nollalternativ och ett planförslag.

5.1 Nollalternativ

Nollalternativet beskriver planområdets sannolika utveckling ifall den fördjupade översiktsplanen inte genomförs. Detta alternativ ska inte förväxlas med nuläget, även om nollalternativet och nuläget ofta har stora likheter.

I det här fallet innebär nollalternativet att den nya kommunövergripande översiktsplanen (ÖP 2014) gäller för planområdet. Översiktsplanen beskriver endast översiktligt hur Åkers styckebruk och Läggesta ska utvecklas. Att det inte görs någon fördjupning av översiktsplanen för planområdet innebär att utveckling av centrumbebyggelse i Åkers Styckebruk och av stationsläget i Läggesta riskerar att genomföras utan en bra sammankoppling. I nollalternativet finns därför en risk att utveckling genomförs utan tillräcklig vägledning utifrån ett helhetsperspektiv och att det gynnsamma läget invid Läggesta station inte utnyttjas optimalt.

I nollalternativet antas att detaljplanen för Stora Sundby genomförs. Samråd avslutades i oktober 2013. Planen medger ca 100 nya bostäder. Att utveckling av Brobyholm genomförs enligt gällande planprogram bedöms inte vara rimligt, eftersom förutsättningarna har ändrats sedan planprogrammet antogs 1999.

Verksamheterna vid Åkers Protection (fd. krutbruket) och Åkers Rolls (fd. styckebruket) antas i nollalternativet ligga kvar med oförändrad omfattning.

5.2 Planförslag

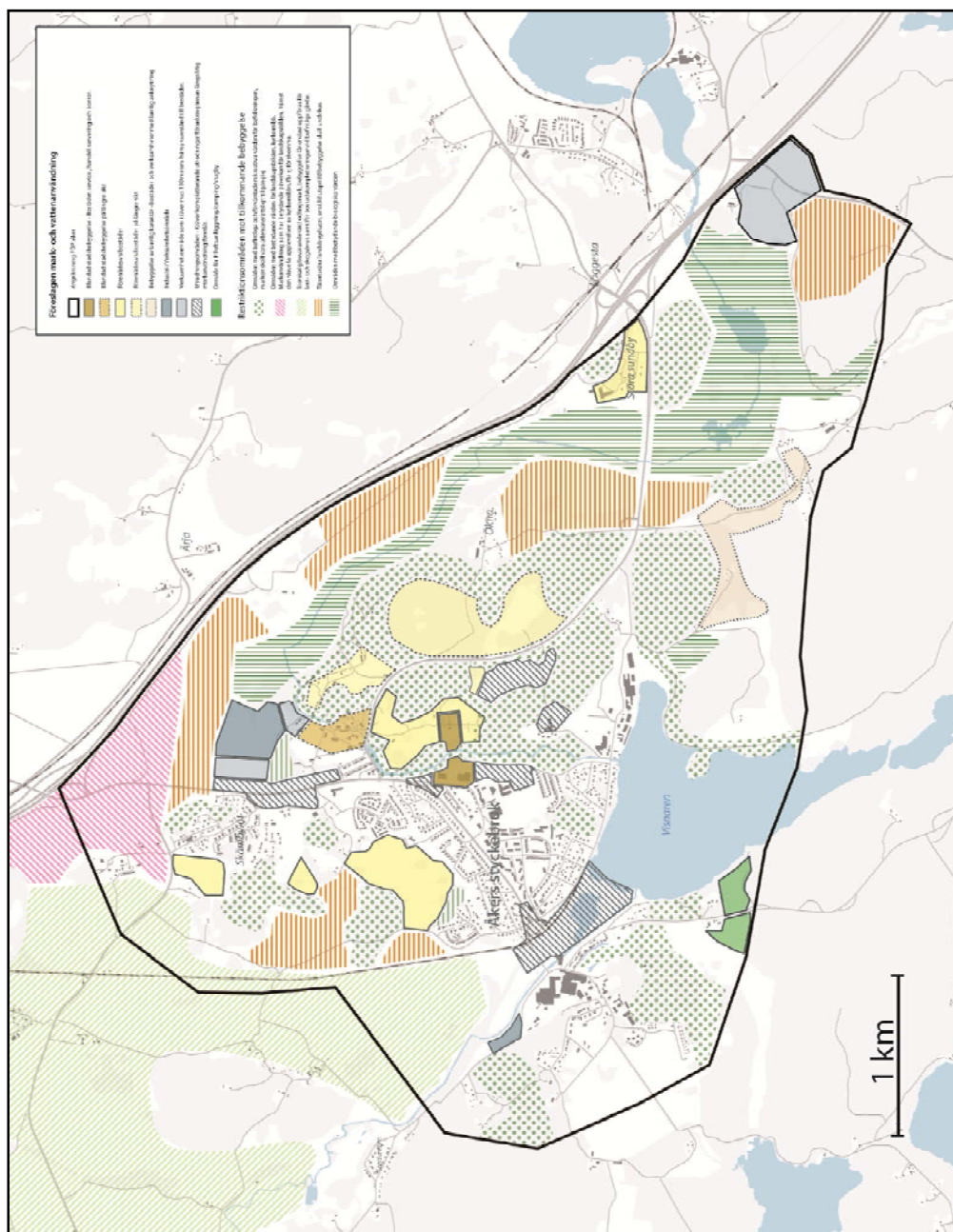
Den fördjupade översiktsplanen pekar ut områden för nya bostäder, verksamheter och utvecklingsområden för camping/friluftsanläggning. Den föreslagna markanvändningen möjliggör ca 1 100 bostäder. Cirka 700 bostäder bedöms kunna byggas fram till år 2040-50. Det är dessa som omfattas av det planförslag som behandlas i MKB:n. Bostäderna ska i huvudsak lokaliseras med god tillgänglighet till kollektivtrafik, dvs inom nära avstånd från hållplatser. Ett förslag till markanvändningskarta har tagits fram och visas i Figur 5-1. Gränserna för de områden som visas i kartan ska betraktas som ungefärliga och de är inte anpassade efter befintliga fastighetsgränser eller med avseende på nuvarande markanvändning.

Förslaget innebär att bostäder prioriteras inom ett antal avgränsade områden som är strategiskt lokaliserade. Dessa är Brobyholm, Skämbys gårde, Skämbys löt och Stora Sundby gård. På längre sikt planeras även bostäder i områdena Krutbruket och Fårhagen. Planförslaget förutsätter att Åkers Protection omlokaliseras till en ny plats norr om den nuvarande. Bostäder av mer lantlig karaktär planeras inom områdena benämnda Sjöängsgärdet, Tegelhagen och Hjälmsetter. Alla tre områdena är lokaliserade söder om vägen mot Läggesta. I planförslaget ingår även utveckling av ett nytt centrum i Åker med blandad bebyggelse och handel kring nuvarande Börsen/Persåker/Brandstationen invid Räcksta å. Läget är centralt och strategiskt med tanke på den planerade utbyggnaden i Brobyholm. Läget innebär också att flera funktioner (skola, idrottsplats m.m.) samlas i anslutning till varandra. Ett nytt centrum samt nya bostadsområden kan möjliggöra en utveckling av området kring ån. Olika alternativa trafiklösningar föreslås, där infarten antingen är kvar som idag alternativt att den historiska infarten åter används som infart samt en ny gatuförbindelse öster ut mot Läggesta. Syftet med förslagen till trafiklösning är att understödja det nya centrumet samt underlätta transporter från den södra delen av Åker till Läggesta trafikplats/station.

Områden för verksamheter som kräver visst skyddsavstånd till bostäder planeras norr om Åkers tätort längs utfarten mot E20, och väster om styckebruket. Lättare verksamheter, föreslås i anslutning till det nya läget för Åkers Protection, samt norr om sågverket och i planområdets östligaste del mot E20 sydost om Läggesta. För dessa verksamheter gäller 100 meters skyddsavstånd till bostäder. Ett område för friluftsanläggning/camping/stugby har pekats ut på östra sidan av sjön Visnaren (Forsanäs). I planen pekas även skyddsvärda områden ut med restriktion mot tillkommande bebyggelse. Det gäller t.ex. mark med rekreativa värden, bevarandevärd odlingsmark, hänsynszon till kyrkomiljö och

bevarandevärd ängs- och hagmark, mark med betydande ekologiska och biologiska värden samt tätortsnära landsbygdszon där spridd bebyggelse ska undvikas.

I planen har olika typer av intressen värderats för de tjugo olika utbyggnadsområdena. För varje område har en sammanställning av intressevärderingen gjorts. De intressen som har tagits i beaktande är tätortsutveckling, landskapsbild, areella näringar, turism, näringsliv, landsbygdsutveckling, infrastruktur, kultur, friluftsliv/rekreation och natur. Dessa redovisas i planhandlingen och anger inriktning för vilka värden som prioriteras i varje område.

Figur 5-1. Illustration över planförslaget med föreslagen markanvändning för Åkers styckebruk. Källa: Strängnäs kommun.

5.3 Övriga utredda alternativ

I ett tidigt skede av planprocessen omfattade planområdet även samhället Merlännå, cirka en mil väster om Åkers styckebruk. Under arbetet med den kommunövergripande översiktsplanen gjordes ett ställningstagande om att denna även ska innehålla en strategi för landsbygdsutveckling. Det beslutades därför att området kring Merlännå/Lännå skulle utgå ur FÖP-området. Den geografiska omfattningen av planområdet för den fördjupade översiktsplanen för Åker har därför ändrats till att enbart omfatta Åkers styckebruk med omnejd.

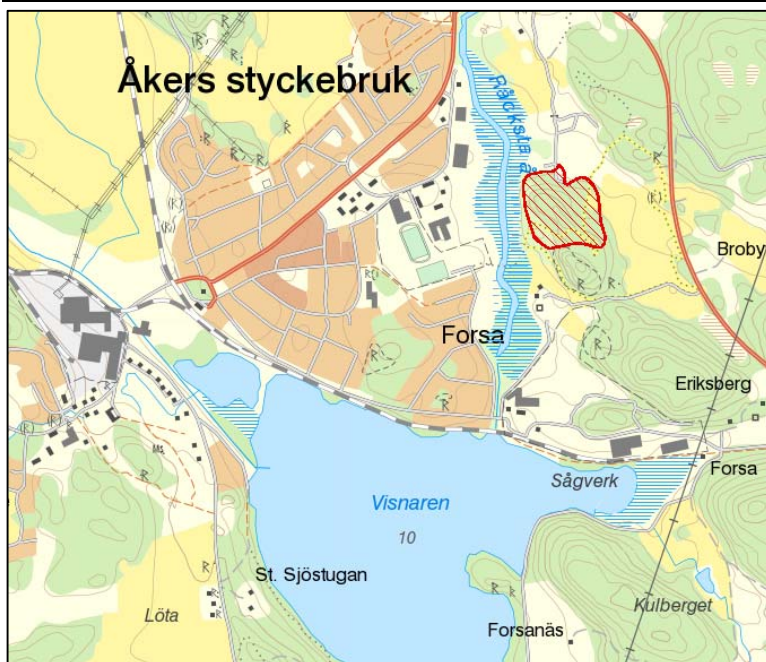
6 Miljökonsekvenser

6.1 Naturmiljö

Nollalternativet bedöms medföra risk för negativa konsekvenser avseende naturmiljön, eftersom bebyggelseutvecklingen kan komma att vara spridd och utan vägledning. Planförslaget innebär att området kring Räcksta å utvecklas för bostäder och verksamheter. Inom Åkers bergslag och Marvikenområdet tillkommer ett mindre antal bostäder av lantlig karaktär. Det medför ett visst intrång i riksintresseområdena men bedöms inte påverka dess kärnvärden. I övriga utbyggnadsområden finns risk för negativa konsekvenser då områden med naturvärden påverkas av planen, bl.a. kring Räcksta å. Vidare utredning krävs i detaljplaneskedet.

Nuläge

Den sydöstra delen av planområdet berör Marvikenområdet som utgör riksintresseområde för naturvård. Marvikenområdet representerar Södermanlands mest utpräglade sprickdalslandskap med karakteristiska sprickdalssjöar och höjdskillnader på upp till 100 meter (Länsstyrelsen i Södermanlands län, 2000). Området är rikt på geologiska bildningar och formationer och har ett särpräglat djurliv. Sjöarna är fiskrika och det förekommer klipphäckande fågelarter som korp och uv vid sjön. Området ingår även tillsammans med delar av Räcksta å i länets naturvårdsprogram. Räcksta å rinner från Visnaren och mynnar i Mälaren söder om Läggesta. Området kring ån har inventerats från inloppet vid Visnaren till vägbron vid krutbruket knappt två kilometer rakt norr där om (Adoxa Naturvård, 2011). Enligt inventeringen förekommer höga naturvärden, i huvudsak klubbsumpskog. Denna återfinns främst i området närmast ån. På den östra sidan finns också en lövskogslund med rikliga inslag av grov hålig ek, lind och hassel. Detta område utgör nyckelbiotop utpekad av Skogsstyrelsen. Se Figur 6-1. I Räcksta å förekommer två arter som omfattas av Åtgärdsprogram för hotade arter; asp (*Aspius aspius*) och flodnejonöga (*Lampetra fluviatilis*).

Figur 6-1. Nyckelbiotop (rött område) och sumpskog (blåstreckat område) vid Räcksta å. Källa: Skogsstyrelsen

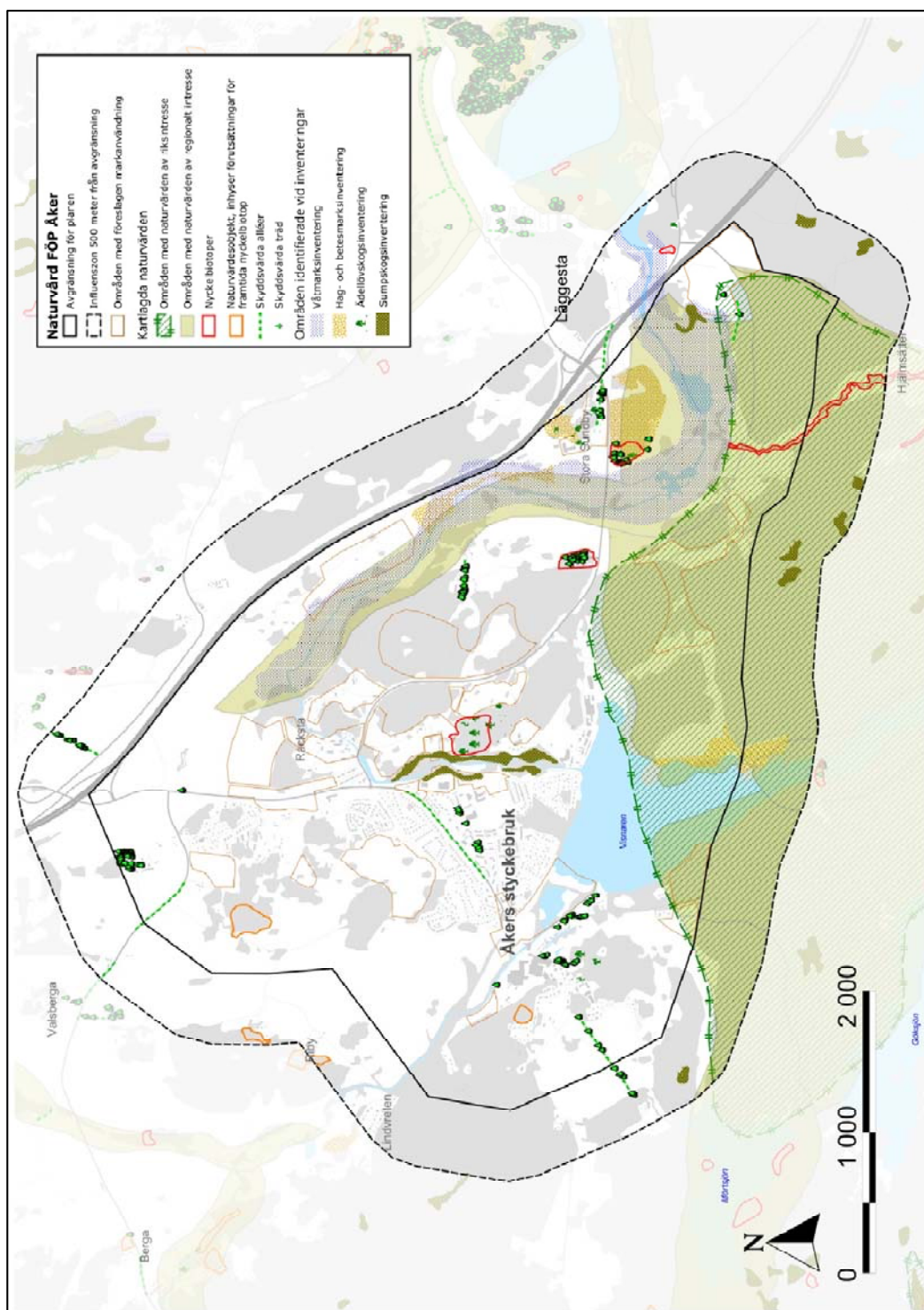
Planområdet berör i sin södra del friluftsområdet Åkers bergslag som är av riksintresse för friluftslivet. Området sammanfaller till del med Marvikenområdet. Se område markerat med grönt i Figur 6-2. Åkers bergslag omfattar ett stort, kuperat och sjörikt område med intressant geologi samt rikt växt- och djurliv. Området är även rikt på fornlämningar och kulturminnen från äldre gruvhantering (Länsstyrelsen i Södermanlands län, 1987).

I Hjälsätterdalen i planområdets sydöstra del rinner Laketorpsån. Den omnämns särskilt i värdebeskrivningen till riksintresset Marvikenområdet på grund av sin starkt meandrande karaktär. Längs ån växer stora bestånd av ormbunken strutbräken. Ån är markerad med röd linje i planområdets sydöstra del i Figur 6-2 nedan.

Inom planområdet finns inget Natura 2000-område eller naturreservat. Närmaste Natura 2000-område är Södra Kärrlången cirka fem kilometer nordväst om Åker.

Längs Bruksvägen finns en allé som omfattas av det generella biotopskyddet enligt 7 kap. Miljöbalken. Skyddet omfattar även de åkerholmar som finns inom planområdet.

Figur 6-2. Illustration över naturvårdsintressen i relation till föreslagen markanvändning. Källa Strängnäs kommun.

Konsekvenser av nollalternativet

Vid nollalternativet antas att ingen utveckling genomförs i området kring Råcksta å. De naturvärden som i nuläget finns där kommer att kvarstå. För Åkers bergslag och Marvikenområdet bedöms inte heller någon nämnvärd påverkan komma att ske. Utveckling vid nollalternativet kommer att genomföras genom detaljplaner utan en fördjupad översiktsplan. Det kan innebära risk för att spridd bebyggelse tillkommer utan

vägledning av en övergripande plan. Nollalternativet bedöms därför medföra risk för negativa konsekvenser avseende naturmiljön.

Konsekvenser av planförslaget

Enligt planförslaget ligger tre utbyggnadsområden inom riksintresset Marvikenområdet och Åkers bergslag. Det gäller Sjöängsgärdet, Tegelhagen och Löta gårde. För de två förstnämnda planeras bebyggelsekompletteringar av lantlig karaktär, och i Löta gårde planeras en camping/friluftsanläggning. Denna kan komma att få en lokal påverkan på träd och vegetation som behöver tas bort vid byggnation. I förlängningen kan ett ökat antal besökare komma att medföra visst slitage på naturmiljön i närheten av anläggningarna. Den slutliga utformningen och placeringen av anläggningen har betydelse för vilka konsekvenser den medför. När planförslaget genomförs kommer ny bebyggelse att anläggas i det blivande centrumområdet i anslutning till Räcksta å. Området kring ån kommer att göras mer tillgängligt som promenadstråk. De åtgärder som planeras med exempelvis anordningar för lek, vistelse och rekreation, bedöms kunna påverka naturmiljön i Räcksta å. Det kan t.ex. innebära gallring och röjning i strandzoner. De värden som har pekats ut (sumpskogen och lövskogslunden) kommer dock att bevaras. I planen noteras vikten av att tillse att de höga naturvärdena kring ån inte påverkas på ett oacceptabelt sätt. Kompensationsåtgärder är möjliga, men det preciseras inte vilka åtgärder som kan vara aktuella, eller i vilka områden. Lämpliga sådana åtgärder behöver utredas vidare i detaljplaneskedet. Detsamma gäller huruvida arter som omfattas av åtgärdsprogram kan komma att påverkas. För att klarlägga detta behöver inventeringar av de aktuella områdena genomföras.

Åkerholmar och odlingsrösen etc. som ligger inom föreslagna utbyggnadsområden kan komma att tas bort. Det kräver dispens från det generella biotopskyddet. Specifika lokaliseringar och vilka värden som påverkas får utredas i detaljplaneskedet. Dispens söks hos länsstyrelsen.

Sammanfattningsvis bedöms den planerade utvecklingen i Löta gårde, Tegelhagen och Sjöängsgärdet medföra ett visst intrång i riksintresset Marvikenområdet och Åkers bergslag. Det bedöms dock inte medföra risk för negativa konsekvenser avseende naturmiljön, då föreslagen utveckling är sparsam och inte nämnvärt bedöms påverka identifierade naturvärden. För övriga utbyggnadsområden finns risk för negativa konsekvenser då områden med naturvärden påverkas av planen, bl.a. Räcksta å. Vidare utredning krävs i detaljplaneskedet för att närmare fastställa vilken påverkan som kan bli aktuell, och vilka åtgärder som kan behöva vidtas för att undvika negativa konsekvenser.

Förslag till fortsatt arbete

I detta skede av planprocessen anges markanvändningen endast på en översiktlig nivå. I kommande detaljplanering bör de utpekade värdena fortsatt uppmärksammas för att minimera risken för negativ påverkan. Det gäller särskilt värdena inom riksintresseområdena. Eventuella åtgärder i området kring Råcksta å (röjning etc.) bör utföras så att inte värdena skadas. Möjligheten till kompensationsåtgärder bör utredas. Inventering bör utföras av naturområden som påverkas. Känsliga miljöer inom riksintresseområdet bör kartläggas. Utbyggnad i dessa miljöer bör undvikas, alternativt bör åtgärder vidtas för att leda besökare till platser som är mer tåliga.

6.2 Kulturmiljö

Nollalternativet bedöms medföra obetydliga konsekvenser på kulturmiljön. Planförslaget innebär en förändring i ortens struktur samt omvandling av utpekad kulturhistorisk bebyggelse. Det bedöms medföra risk för negativa konsekvenser på kulturmiljön. Föreslagna lokaliseringar av nya bebyggelsegrupper bedöms dock kunna tillkomma utan att några kulturmiljövärden påverkas negativt.

Nuläge

Området kring Åkers styckebruk är rikt på fornlämningar och värdefulla kulturmiljöer. Hela Åkers styckebruk med omnejd utgör riksintresse för kulturmiljövården. Länsstyrelsen har föreslagit en revidering av riksintresset. Förslaget till reviderad gräns innebär både att delar av det nuvarande riksintresset utgår och att en utvidgning av riksintresset föreslås. Se Figur 6-3. Förslaget till reviderad motivering lyder: "Industrilandskap präglad av järn- och kruttillverkning med flera gruvområden och två bruksmiljöer med mellanliggande modernt brukssamhälle i vilka utvecklingen från 1500-tal till efterkrigstiden är läsbar."

Kulturmiljöer av regionalt intresse sammanfaller i området kring Åkers styckebruk i stora delar med avgränsningen av riksintresseområdet för kulturmiljö. Det omfattar därutöver även slättbyggnaden som inkluderar bebyggelsegrupperna Berga, Ekeby, Järsta, Åkers kyrka, Valsberga och Sörby. Åkers kyrka omfattas också av skydd enligt Kulturmiljölagen.

Så gott som all bebyggelse i tätorten Åkers styckebruk är utpekad som kulturhistoriskt karaktärsområde (lokalt intresse). Specifika områden som bruksmiljöerna och centrumbebyggelsen har pekats ut som kulturhistorisk bebyggelse. Även området vid Läggesta är utpekad som ett lokalt intresse för kulturmiljön (kulturhistoriskt karaktärsområde). Det är enbart en marginell del av kulturmiljön i Läggesta som ingår i planområdet.

Till översiktsplanen för Strängnäs kommun finns ett tematiskt tillägg för kulturmiljön som utgör en mer noggrann och detaljerad redovisning av sakintresset kulturmiljö. Den del som omfattar Åker är benämnd *Stadsbyggnads- och kulturmiljöprogram för Åker och Länna*. Programmet beskriver vilka värden och viktiga kännetecken som finns för utpekade områden, kommunens bedömning, riktlinjer för fortsatt planering samt vid underhåll, ny- och ombyggnation. Utpekade områden i Åker är:

- Karaktärsområde A, Åker
- Bruksgatan Åkers styckebruk (kulturhistorisk bebyggelse)
- Arbetar- och tjänstemannabostäder Åkers styckebruk (kulturhistorisk bebyggelse)
- Arbetarbostäder Raden, Åkers styckebruk (kulturhistorisk bebyggelse)
- 1950-talscentrum, Åker (kulturhistorisk bebyggelse)

En karta över kulturmiljövärden på riksintresse-, regional och lokal nivå visas i Figur 6-3 nedan.

Konsekvenser av nollalternativet

Befintligt stadsbyggnads- och kulturmiljöprogram ger tydlig vägledning i vilka värden som finns och som bör bevaras i Åker samt vilka förändringar som kan anses lämpliga. Detaljplaner med skyddsbestämmelser saknas dock för flera områden. Det kan medföra att det är svårt att förhindra ej önskvärd förändring eller rivning av byggnad.

Nollalternativet bedöms medföra obetydliga konsekvenser på kulturmiljön då värdena är väl dokumenterade, efterfrågan på exploaterbar mark är låg samt att ny bebyggelse troligtvis främst tillkommer vid Läggesta (enligt den kommuntäckande översiktsplanen). Läggesta är lokaliserat utanför det område som utgör kärnvärde för riksintresset eller är utpekad som kulturhistoriska karaktärsområden av lokalt intresse.

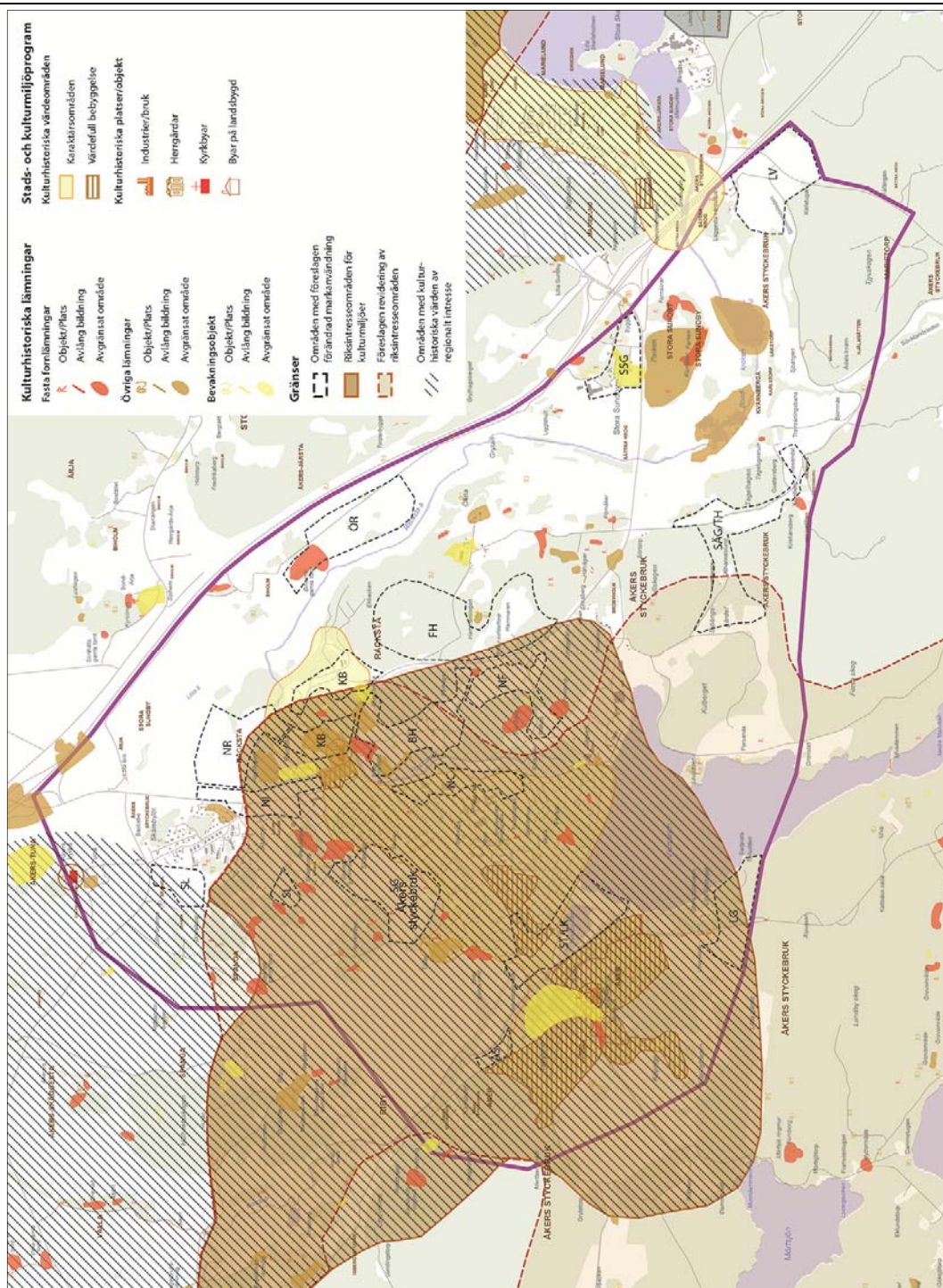
Konsekvenser av planförslaget

Riksintresset för kulturmiljö

Planförslaget innebär att riksintresset för kulturmiljö påverkas¹. Planförslaget medför bland annat ny bostadsbebyggelse i utbyggnadsområdena Skämby gårde, Skämby löt och Brobyholm. Alla tre områdena ligger inom riksintesseområdet för kulturmiljö och i anslutning till det lokala intresseområdet för kulturmiljö. Brobyholm har historiskt utgjort en gård med ett flertal byggnader och åkermark omkring. På längre sikt planeras även ny stads- och bostadsbebyggelse inom utbyggnadsområdet Krutbruket (inom riksintesseområdet). Bostadsbebyggelsen i Åkers styckebruk representerar flera årtionden med olika byggnadsstilar och ideal. Orten har byggts ut i olika omgångar. Den nya bostadsbebyggelsen bedöms i detta läge inte påverka riksintresset negativt då den nya bebyggelsen blir en naturlig fortsatt utveckling av orten, en ny årsring.

---

¹ Bedömningarna i detta avsnitt avser riksintresset med omfattning enligt den reviderade avgränsningen.

Figur 6-3. Riksintresseområde för kulturmiljö, områden med regionala och lokala intressen samt kända fornämningar Källa: Strängnäs kommun

Befintliga byggnader inom bruksområdet, Krutbruket, planeras att på sikt omvandlas och bland annat inrymma bostäder och verksamheter (blandad stadsbebyggelse). Påverkan på bruksmiljön bedöms i detta skede som måttlig. Krutbruket är ett av kärnvärdena i riksintresset för kulturmiljö. Omvandling av bruksmiljöer till bostadsområden innebär en förändring i upplevelsen av miljön och byggnaderna då bostäder/lägenheter kan medföra förändringar av och tillägg på fasader och i utemiljön som inte är vanligt förekommande i verksamhetsområden. För att minska påverkan på kulturmiljövärdena krävs att

---

förändringen görs varsamt och att identiteten behålls. En omvandling av byggnader innebär att området används, underhålls och bevaras för framtiden.

I anslutning till Åkers industriområde redovisas ett utökat område för industri. Området är idag obebyggt och berör inte det karaktärsområde som tas upp i kulturmiljöprogrammet. Riksintressets värden bedöms inte påverkas av denna utbyggnad, som kan ses som en ny årsring i den industrihistoriska utveckling som är en grund för riksintresset. Bedömningen beror dock till viss del på utformningen av, och innehållet i, det nya industriområdet.

Planförslaget innehåller även vissa förändringsförslag inom riksintressets lantligare delar. I området Löta gårde redovisas ny friluftsanläggning/ camping/stugby och i området Sjöängsgärdet (inom riksintresset med dess reviderade gräns) utbyggnad på längre sikt med bebyggelse av lantlig karaktär. Ett förslaget verksamhetsområde, Norra Råcksta, ligger delvis inom riksintressområdet, på jordbruksmark. Dessa förändringar är av liten omfattning och bedöms inte påverka riksintressets värden.

Inom riksintresseområdet och kulturmiljön Åkers styckebruk finns flera utpekade utredningsområden: i före detta stationsområdet och Lundby kärr, norr och söder om Nya centrum, Norra infarten. En bedömning av inverkan på kulturmiljön av de utpekade utredningsområdena är svår att göra då det inte finns tillräckliga uppgifter om vad som planeras. Då beskrivningen av hur områdena kan utvecklas och användas är vag kan det finnas risk för negativ inverkan på kulturmiljön, såvida förändringar inte görs varsamt och med hänsyn till kulturmiljön.

Nytt centrumläge, utefter Råcksta å, utreds i den fördjupade översiktsplanen. En flytt av centrum bedöms ha negativ inverkan på riksintresset. En flytt av centrum innebär att strukturen på orten och den historiska stadsplanen ändras. Befintligt centrum från 1950-talet med Folkets hus är genuint för sin tidsanda med mötesplatser, butikslokaler i bottenvåning på byggnader, representativa samlingslokaler m.m. Centrumet var lokaliserat utefter dåtidens "livsnerv", Bruksvägen och järnvägen. Lokaliseringen av ett nytt centrum vid Råcksta å bedöms innebära en anpassning till den planerade bebyggelsestrukturen där ambitionen är att skapa ett nära samhälle med ökad tillgänglighet för medborgarna med sammanlänkande stråk och mötesplatser.

Den fördjupade översiktsplanen ger förslag på ändrad gatustruktur i Åker. Befintlig huvudgata, Bruksvägen, föreslås ges en underordnad roll i avsnittet från befintligt affärscentrum fram till styckebruket. Att nya gator anläggs och befintliga får en ny roll är ofta en del av utvecklingen av en ort i förändring. Den historiska kopplingen och sambandet kommer även fortsättningsvis kunna utläsas varför förändringens påverkan på riksintresset bedöms som marginell.

Flera av utvecklingsförslagen i planförslaget riskerar att påverka kulturmiljön, såväl lokala kulturmiljöintressen som riksintressen, negativt om inte förändringar genomförs varsamt. Samtidigt är Åker en ort där förändring har skett under alla årtionden varför en utveckling av orten i form av nya årsringar av bostadsbebyggelse och/eller förändringar i infrastrukturen endast bedöms ge obetydliga konsekvenser på kulturmiljön. Sammantaget bedöms den planerade utvecklingen innebära en risk för negativa konsekvenser på kulturmiljön.

Kulturhistoriska lämningar

I bilaga 1 kommenteras utvecklingsförslagets påverkan på fornlämningar etc. inom vart och ett av de utbyggnadsområden som finns med i planförslaget. Konsekvenserna går inte att bedöma i detta planeringskede, eftersom det inte är avgjort hur utbyggnad av nya

bostadsområden m.m. ska ske. I många fall, men inte alla, finns möjligheter att undvika intrång i fornlämningar genom att anpassa utbyggnadsförslagen.

Förslag till fortsatt arbete

Detaljplaner/områdesbestämmelser, som innehåller skydds- och varsamhetsbestämmelser, bör upprättas för de områden som är klassade som A i stadsbyggnads- och kulturmiljöprogrammet för Åker och Länna.

Vid en framtida planläggning av nya exploateringsområden bör kulturhistoriska frågor utredas/belysas. För de utbyggnadsområden som ligger inom riksintresset Åkers styckebruk (Brobyholm, Löta gårde, Sjöängsgärdet, Krutbruket, Stationsområdet och Lundby kärr, Nya centrum, Norra infarten Skämby gårde och Skämby löt samt industriområdet i Åkers styckebruk kan miljökonsekvensbeskrivning avseende kulturmiljön behöva upprättas i detaljplaneskedet.

Möjligheten att undvika intrång i fornlämningar och andra kulturhistoriskt värdefulla områden och objekt behöver studeras i kommande planeringsskeden. För de flesta utbyggnadsområdena ska behovet av arkeologisk utredning prövas i samband med planläggning. I planeringen av Brobyholm bör platsens historia åskådliggöras enligt förslag av Riksantikvarieämbetets utredning; Kulturhistorisk underlag Brobyholm.

6.3 Stads- och landskapsbild

Nollalternativet bedöms ge risk för negativa konsekvenser för stads- och landskapsbilden. Planförslaget bedöms med avseende på stads- och landskapsbild ge obetydliga konsekvenser.

Nuläge

Landskapet inom planområdet är varierat och småbrutet. Området väster om samhället kännetecknas av ett småbrutet åkerlandskap som delas upp av trädbevuxna holmar. Området öster om och sydost kännetecknas av ett kuperat skogslandskap.

Samhället Åkers styckebruk är lokaliserat i dalgången mellan Berga ån och Rocksta ån, vid kanten på sjön Visnaren. Orten ligger avskild från E20, bakom en trädbevuxen höjdrygg. Det är främst i den norra delen av planområdet som det erbjuds vyer från E20 ut över det småbrokiga åkerlandskapet samt Åkers kyrka och bebyggelsegruppen i Skämbylöt. Orten har en enhetlig höjdsättning där bebyggelsen huvudsakligen är 1-3 våningar hög.

Åkers styckebruk har idag inget entydigt centrum. Dels finns det äldre centrumet, från 50-talet, vid den gamla järnvägsstationen, dels ett affärscentrum utefter Bruksgatan. De båda platserna har olika karaktär och innehåll. Det äldre centrumet har kvalitéer ur stadsbildssynpunkt.

Konsekvenser av nollalternativet

Den kommuntäckande översiktsplanen ger stöd åt komplettering av bebyggelse i Åkers styckebruk samt i stationsnära lägen, vid Läggesta. Mer exakt var ny bebyggelse bör lokaliseras är inte utpekade. Bedömningen ur stadsbildssynpunkt är att det finns risk att det tillkommer flera nya små grupper med bebyggelse som bidrar till en utglesad struktur. Bidrar inte ny bostadsbebyggelse till att förstärka underlaget till servicen på orten finns det en överhängande risk att servicen utarmas. Detta bedöms påverka stadsbilden negativt (tomma lokaler och skyltfönster). Då det inte finns någon övergripande planeringsstrategi för orten finns det en uppenbar risk att mark som bör hållas öppen eller som är av intresse för friluftslivet tas i anspråk för byggnation. Nollalternativet bedöms därför medföra risk för negativa konsekvenser för stads- och landskapsbilden.

Konsekvenser av planförslaget

I översiktsplanen finns områden med höga värden, bland annat ur landskapsbild, utpekade som ska skyddas. Vyn från E20 mot Åkers kyrka är avsatt som hänsynszon till kyrkomiljö vilket innebär stor restriktivitet kring ny bebyggelse. Nya byggnader som krävs av allmänt intresse eller för lantbruket kan komma till stånd under villkor att de placeras och utformas så att kulturmiljön och landskapsbilden inte påverkas i någon större omfattning. Likaså har ett större område väster om Skämby gärde och Skämby löt pekats ut som bevarandevärd odlingsmark. Vid Bondkroken har ängs- och hagmark pekats ut som bevarandevärd vilket innebär att marken även framöver hålls öppen, och inte bebyggs. Bevarandet av det öppna landskapet är viktigt för hur orten upplevs i landskapet.

Planförslaget innebär en utbyggnad av orten, där både åkermark, hagmark och skog tas i anspråk för så väl bostadsbebyggelse som verksamhetsområden. Orten utökas med större sammanhängande grupper av bostadsbebyggelse på östra sidan om Räcksta å. Bebyggelsestrukturen kan upplevas som gles då det troligtvis främst kommer att byggas småhus. Planerad bebyggelse vid Fårhagen kommer, genom sin placering på en höjd, bli

---

framträdande i landskapet. Föreslaget verksamhetsområde, Norra Råcksta, vid den norra infarten till Åker är förlagd i kanten på slättlandskapet och strax söder om område som är betydande ur landskapsbildssynpunkt för kyrkomiljön i Tuna. Verksamhetsområdet kommer utgöra en del av entrén till Åker från norr samt synas väl från E20 och Svealandsbanan.

Den fördjupade översiktsplanen är restriktiv till enskild utspridd bebyggelse inom den tätortnära landsbygden, vilket är positivt för landskapsbilden.

Ur landskapsbildssynpunkt bedöms planförslaget ge obetydliga konsekvenser. Detta till följd av att föreslagen exploatering främst är förlagd till de låglänta partierna i landskapet, undantaget Fårhagen, samt att områden med bevarandevärde inte bebyggs.

Planförslaget innebär en ny lokalisering av centrum, innehållandes handel och bostäder, ska utredas vid Börsen/Persåker/Brandstationen. Att skapa ett sammanhållet centrum, istället för ett centrum utspritt på flera platser, bedöms stärka möjligheten att behålla service på orten vilket bedöms gynna stadslivet.

Förslag till fortsatt arbete

Det bör arbetas fram ett bostadsförsörjningsprogram som redovisar framtida behov, möjlig utbyggnadsvolym samt struktur för tiden fram till 2040.

Som underlag för bedömning av bästa lokalisering av nytt centrum i Åkers styckebruk bör en trafikutredning utföras som omfattar alla trafikanter, dvs. både gående, cyklister, bilister och eventuellt även kollektivtrafikresenärer.

Ett enkelt gestaltungsprogram som redovisar principer och förhållningssätt för utemiljön och byggnaderna bör tas fram för verksamhetsområdet Norra Råcksta för att säkerställa att entréområdet till Åker blir välkomnande.

6.4 Vattenkvalitet

Nollalternativet bedöms medföra obetydliga konsekvenser avseende vattenkvalitet. Planförslaget bedöms medföra möjligheter till positiva konsekvenser avseende vattenkvalitet. Det beror på att planen bedöms ge förutsättningar för att uppfylla målen i dagvattenpolicyn. Det kan i sin tur minska föroreningsbelastningen på Visnaren och Råcksta å.

Nuläge

Vid kraftiga regn har det tidigare förekommit omfattande översvämningar i Åkers styckebruk. Åtgärder för att minska risken för framtida översvämning har föreslagits, i samarbete mellan SEVAB, Strängnäs kommun och Sweco. Under hösten 2013 anlades ett antal torra utjämningsdammar på två platser i Åkers styckebruk (Sweco, 2013). Dammarnas funktion är att utjämna flöden under även kraftiga och långvariga regn. En av dammarna är belägen vid Skämby gårde (nära Vallvägen) och syftar till att utjämna avrinningen från det stora åkermarksområdet. Tre sammanhängande dammar anlades också vid Bruksvägen i höjd med Solbergavägen/Granbyvägen. Detta för att utjämna toppflöden så att pumpstationen vid Börsen kan pumpa upp vattnet till den högre liggande recipienten, utan att de lägre liggande områdena i tätorten översvämmas.

Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt har 2009 beslutat om miljökvalitetsnormer enligt miljöbalken och förordningen om förvaltningen av kvaliteten på vattenmiljön. Miljökvalitetsnormerna är en del av det svenska genomförandet av EU:s ramdirektiv för vatten, där målet är att alla vattenförekomster ska ha god status till år 2015 (Strängnäs kommun, 2013). Inom planområdet berörs två vattenförekomster av miljökvalitetsnormer, Råcksta å och sjön Visnaren.

Både Visnaren och den del av Råcksta å som rinner från Visnaren och ut till Mälaren har av vattenmyndigheten bedömts ha otillfredsställande ekologisk status, troligtvis till följd av långvarig påverkan från Åkers styckebruks samhälle samt omkringliggande jordbruk. Det har bedömts vara tekniskt omöjligt att uppnå god status till 2015 även om alla möjliga och rimliga åtgärder vidtas. För dessa vattenförekomster ska god ekologisk status uppnås till 2021.

Konsekvenser av nollalternativet

De dagvattenåtgärder som färdigställdes under hösten 2013 är genomförda även vid ett nollalternativ. Problematik kring översvämning på grund av kraftiga regn bedöms därför inte komma att uppstå i nollalternativet. Dagvattenåtgärderna bedöms också kunna medverka till viss rening av det dagvatten som uppstår, innan det leds till recipienten. Inga andra åtgärder som kan komma att påverka mängden dagvatten bedöms komma att vidtas vid nollalternativet. Det gäller även åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten i Visnaren och Råcksta å. Nollalternativet bedöms därför medföra obetydliga konsekvenser jämfört med nuläget.

Konsekvenser av planförslaget

Planförslaget omfattar också de dagvattendammar som nyligen byggts i Åkers styckebruk. Dammarna kommer att säkerställa att översvämningssituationer undviks vid höga flöden till följd av kraftigt regn.

Utveckling enligt planförslaget medför att bebyggelsestrukturer tillkommer på flera platser inom tätorten, men även utanför Åkers styckebruk. Där utbyggnad görs på tidigare oexploaterad mark kommer mängden dagvatten att öka jämfört med nollalternativet. Det förutsätts att utbyggnad görs med beaktande av den dagvattenpolicy som Strängnäs kommun antog 2007 (Strängnäs kommun, 2007). Policyns mål är att utveckla tekniskt funktionella och miljömässiga procedurer som kan bidra till att dagvattnets volym och föroreningsinnehåll kan minska. Dagvattenhanteringen ska också bidra till estetiska värden i den fysiska planeringen genom öppna system. Som en följd av policyn kommer dagvattenutredningar att genomföras för de detaljplaner som tas fram inom ramen för den fördjupade översiktsplanen. Det bedöms ge förutsättningar för att uppfylla målen i dagvattenpolicyn. Det kan i sin tur minska föroreningsbelastningen på Visnaren och Räcksta å. Det är dock oklart i vilken utsträckning genomförande av planförslaget kan påverka miljökvalitetsnormen eftersom vattenförekomsternas otillfredställande ekologiska status har uppkommit till följd av långvarig påverkan. Mot bakgrund av det bedöms planförslaget medföra möjlighet till positiva konsekvenser avseende vattenkvalitet.

Förslag till fortsatt arbete

Inga vidare åtgärder rekommenderas.

6.5 Risker för skred och översvämning

Den fortsatta planeringen kräver kompletterande utredningar vad gäller översvämning kring sjöar och vattendrag samt geoteknisk undersökning. Ifall sådana utredningar inte genomförs bedöms planförslaget medföra risk för negativa konsekvenser avseende risker för skred och översvämning.

Nuläge

Vattennivån i Räcksta å är reglerad med två dammar. Hur mycket vatten som tillåts släppas från Räcksta å till sjön Visnaren är oklart. Kommunen har låtit ta fram en kartering som visar vilka områden i Åker som påverkas vid olika vattennivåer vid översvämning. Karteringen har inte tagit hänsyn till att Räcksta å är reglerad. Då förutsättningarna inte är utredda är det inte möjligt att bedöma sannolikheten för att Räcksta å och Visnaren ska översvämmas och med hur mycket. Karteringen visar dock att vid en höjning av vattennivån med 1 meter i Räcksta å och Visnaren kommer låglänta partier som Lundby kärr, vid Forsa och utefter Räcksta å att översvämmas. Även bebyggelse inom Krutbruket riskerar att påverkas.

Åkers styckebruk har under 2000-talet drabbats av flera kraftiga och långvariga regn, med återkomsttid på upp till 100 år, som lett till översvämning av vägar och fastigheter. Den senaste översvämningen inträffade sommaren 2010. Befintliga va-ledningar är dimensionerade för och klarar ett 10 års regn (krav enligt rättspraxis). För att öka robustheten ytterligare, då 100 års regn blir allt vanligare på grund av klimatförändringar, pågår förbättringar i form av anläggandet av öppna dagvattenmagasin som ska utjämna flödet vid kraftiga regn och vid snösmältning. En öppen torr dagvattendamm om ca 2200 m³ anläggs för att utjämna avrinningen från det stora åkermarksområdet väster om Åker. Dessutom anläggs tre sammanhängande torra dammar om ca 3400 m³, utefter Bruksgatan. Åtgärderna har dimensionerats för att klara kraftiga och långvariga regn med ca 100 års återkomsttid.

Kommunens dagvattenpolicy ställer krav på att exploatören vid byggnation ska anordna lokalt omhändertagande av vatten inom den exploaterade marken så inte mer vatten tillförs dagvattensystemet än innan exploateringen.

Det finns en översiktlig skredriskkartering för stora delar av tätorten Åkers Styckebruk. Karteringen visar att det finns risk för skredrisk i stora områden, men främst i Räcksta åns och Visnarens närområde.

Konsekvenser av nollalternativet

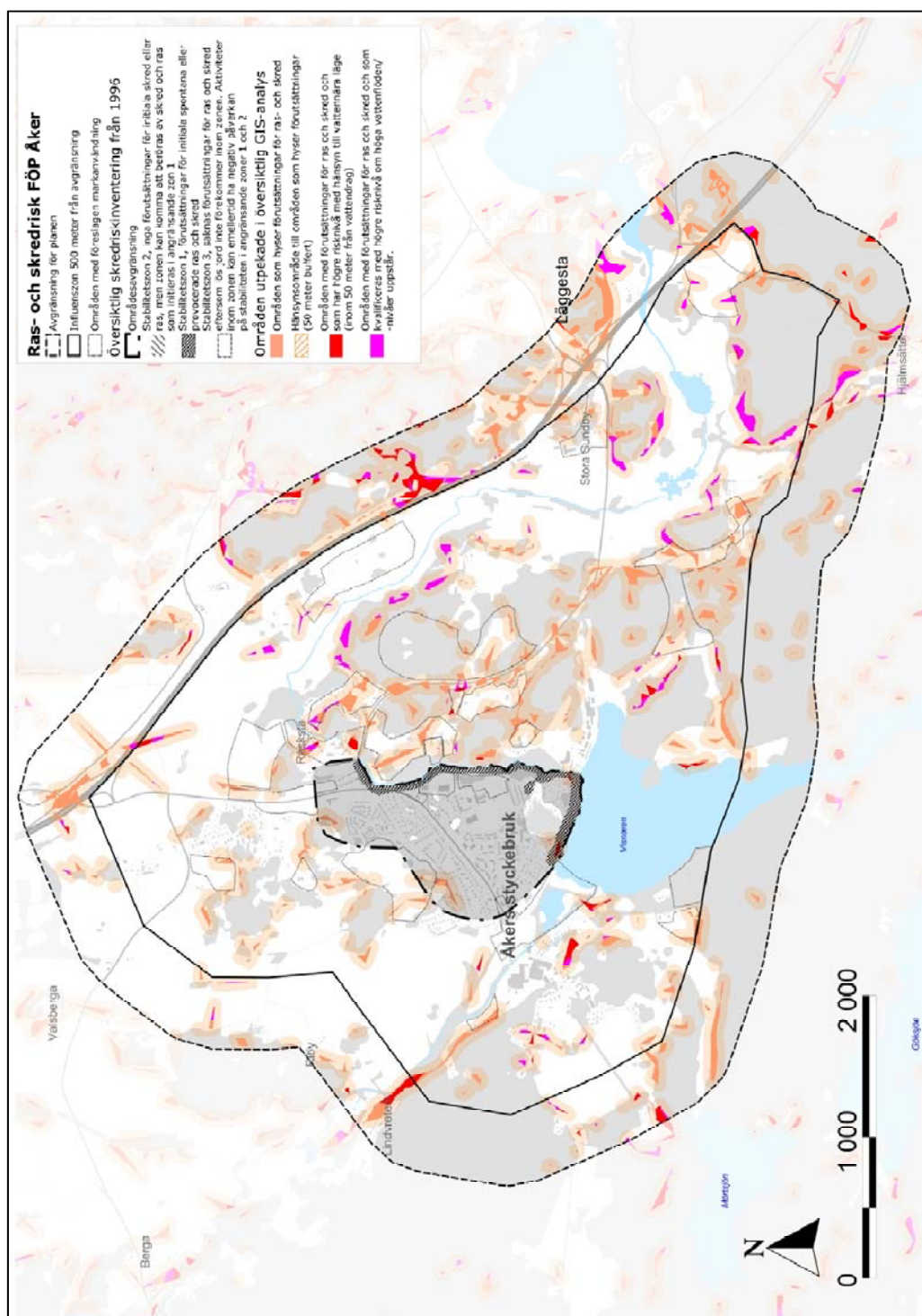
Avsaknaden av en ordentlig översvämningskartering för vattendrag och sjöar ger en osäkerhet vid bedömning av lämplig markanvändning. I nollalternativet berör det främst området för centrumutveckling mellan Solbergavägen och Räcksta å.

Exploatering med nya verksamheter och ny bebyggelse innebär mer hårdgjorda ytor. Kommunens dagvattenpolicy bidrar till att minska risken för översvämningar till följd av kraftiga regn och vid snösmältning.

Konsekvenser av planförslaget

Avsaknaden av en översiktlig översvämningskartering utifrån gällande förhållanden (att Räcksta å är reglerad) för vattendrag och sjöar ger en osäkerhet vid bedömning av lämplig markanvändning. Planförslaget ger förslag på förändring och utveckling av flera områden som angränsar till Räcksta å, Bergaån och Visnaren. Gjord kartering visar att Nya centrum, Broholmen, Krutbruket och Lundby kärr riskerar att påverkas om vattennivåerna stiger i Räcksta å och Visnaren. Risk för negativa konsekvenser finns om planförslaget genomförs utan kompletterande utredningar.

Exploatering med nya verksamheter och ny bebyggelse innebär mer hårdgjorda ytor. Kommunens dagvattenpolicy bidrar till att minska risken för översvämningar till följd av kraftiga regn och vid snösmältning.

Figur 6-4. Skredriskinventering samt analys i översiktsplan för Strängnäs Källa: Strängnäs kommun.

Förslag till fortsatt arbete

Inför planering av och byggnation i anslutning till vattendrag som Räcksta å och Visnaren ska geoteknisk undersökning av marken utföras som utreder de geotekniska förhållandena, stabiliteten i området samt ger förslag på åtgärder och grundläggning.

En ordentlig översiktlig översvämningskartering bör upprättas för vattendrag och sjöar.

6.6 Markföroreningar

Nollalternativet innebär att pågående läckage av föroreningar till grundvatten och ytvatten fortsätter. Omfattningen är inte klarlagd, vilket gör bedömningen osäker för båda alternativen. Översiktligt bedöms nollalternativet obetydliga konsekvenser jämfört med nuläget. Vid planförslaget kommer åtgärder att vidtas för att sanera och efterbehandla de områden som berörs av ändrad markanvändning. Det bedöms medföra möjlighet till positiva konsekvenser.

Nuläge

Inom planområdet förekommer kända markföroreningar i anslutning till Åkers krutbruk och Brobyholmsområdet. Översiktlig markundersökning har genomförts av Kemakta (2010) på fyra olika platser inom området som omfattas av planen. Föroreningsförekomst och planerad markanvändning skiljer sig åt mellan platserna. En av platserna, Ekbackstippen, ligger på mark som fortsättningsvis kommer att vara rekreativ område. Övriga tre områden avses användas för bostäder och blandad bebyggelse:

Område	Planerad markanvändning	Föroreningssituation
Brobyholm, södra delen	Bostäder och blandad stadsbebyggelse	Brännplats för explosivämnen, dioxin i mark. Även brännplats för emballage. Dioxin i mark och sediment nedströms i Räckstaån. Klorerade alifater och PAH i grundvatten.
Brobyholm, norra delen	Rekreativ område samt bostäder på sikt	Deponi för muddermassor, dioxin i grundvatten
Krutbruket	Blandad stadsbebyggelse på längre sikt	Område med trihantering, klorerade lösningsmedel i grundvatten och eventuellt även i markens porluft.

Konsekvenser av nollalternativet

Nollalternativet innebär att föroreningar ligger kvar i marken med oförändrad markanvändning. Situationen är densamma som i nuläget. Pågående läckage av föroreningar till grundvatten och ytvatten fortsätter. Omfattningen av detta är inte till fullo klarlagt. Nollalternativet bedöms översiktligt medföra obetydliga konsekvenser avseende markföroreningar.

Konsekvenser av planförslaget

Vid planförslaget kommer vidare undersökningar och eventuell sanering av förorenade områden att krävas. För de förorenade områden som berörs av ändrad markanvändning innebär det att efterbehandling kommer att genomföras. Åtgärderna kommer att utföras i detaljplaneskedet. Vilka efterbehandlingsåtgärder som krävs för respektive område kommer att bero av planerad markanvändning. Läckage till grundvatten och ytvatten kommer att minska till följd av de saneringsåtgärder som vidtas, men omfattningen av föroreningar eller läckage är inte klarlagt. Planförslaget bedöms medföra möjlighet till positiva konsekvenser.

Förslag till fortsatt arbete

Inför planläggning av områden ska utredning och riskbedömning av föroreningar göras så att lämpliga åtgärder kan vidtas.

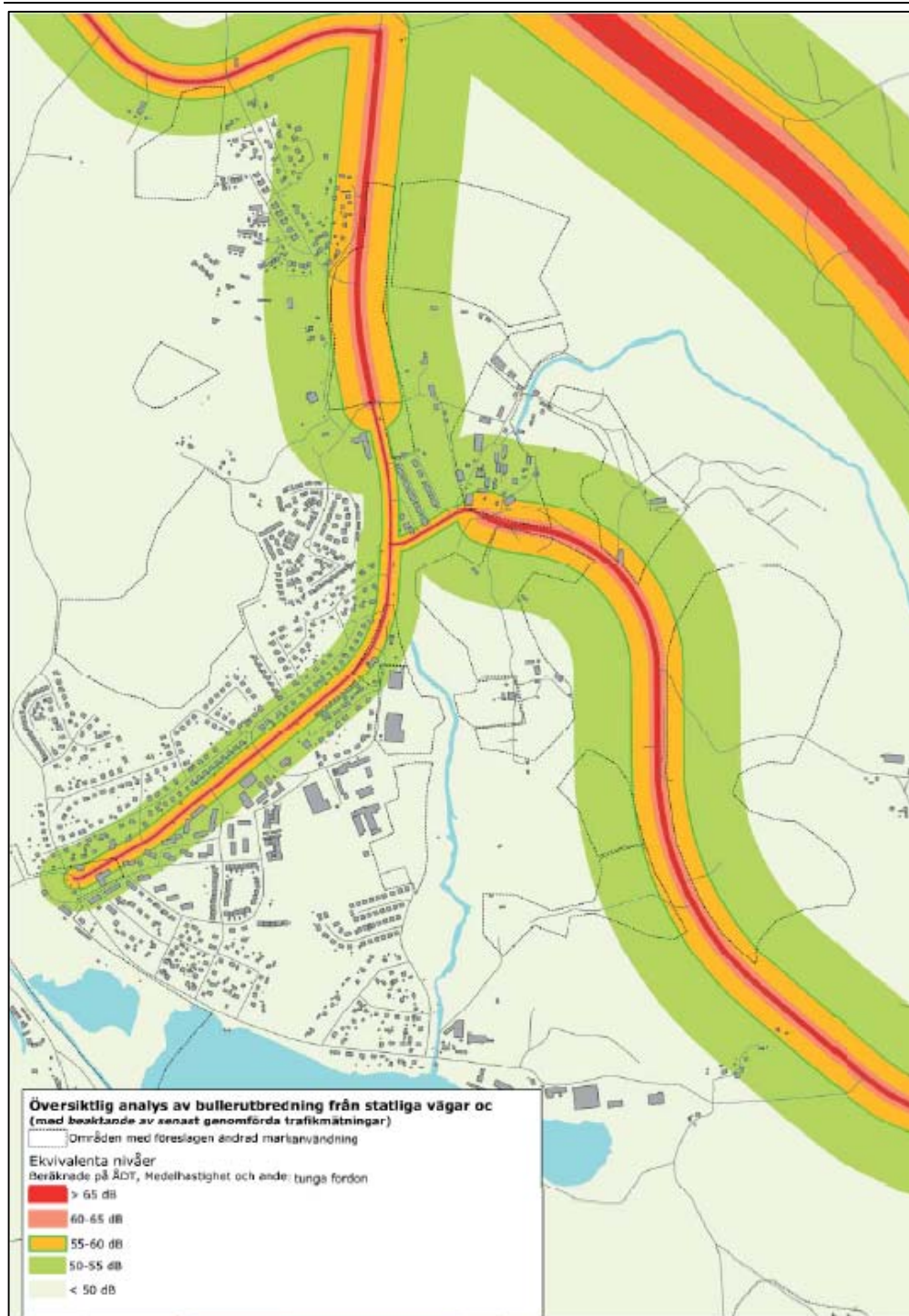

6.7 Buller

Vid nollalternativet bedöms bullersituationen vara samma som i nuläget. Det medför därför obetydliga konsekvenser. Planförslaget kommer att innebära en trafikökning och ändrade trafikflöden till följd av ny förbindelse. Det kan komma att medföra att bostäder utsätts för buller som överskrider riktvärdena. Åtgärder föreslås för att hantera detta. Vidare utredning krävs i detaljplaneskedet. Planförslaget bedöms översiktligt medföra risk för negativa konsekvenser i detta skede.

Nuläge

I nuläget är endast bostäder längs den norra infarten påverkade av trafikbuller på nivåer som överskrider riktvärdet om 55 dB ekvivalent nivå vid fasad. På denna väg är årsmedelgygtrafiken cirka 2 600 fordon och andelen tung trafik 8 % (huvudsakligen verksamhetstransporter). Hastigheten på denna sträcka är 70 km/h. Figur 6-5 visar utbredningen av trafikbuller i nuläget.

Figur 6-5. Översiktlig analys av bullerutbredning från statliga vägar i planområdet.
Källa: Strängnäs kommun.

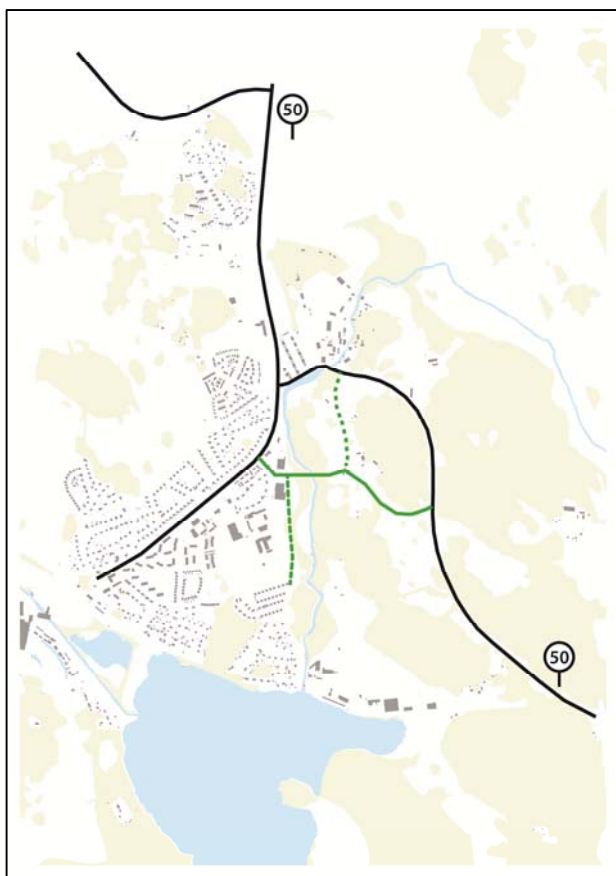

Konsekvenser av nollalternativet

Vid nollalternativet tillkommer bostadsbebyggelse i begränsad omfattning. Bullernivåer bedöms ej påverkas. Det medför obetydliga konsekvenser med avseende på buller.

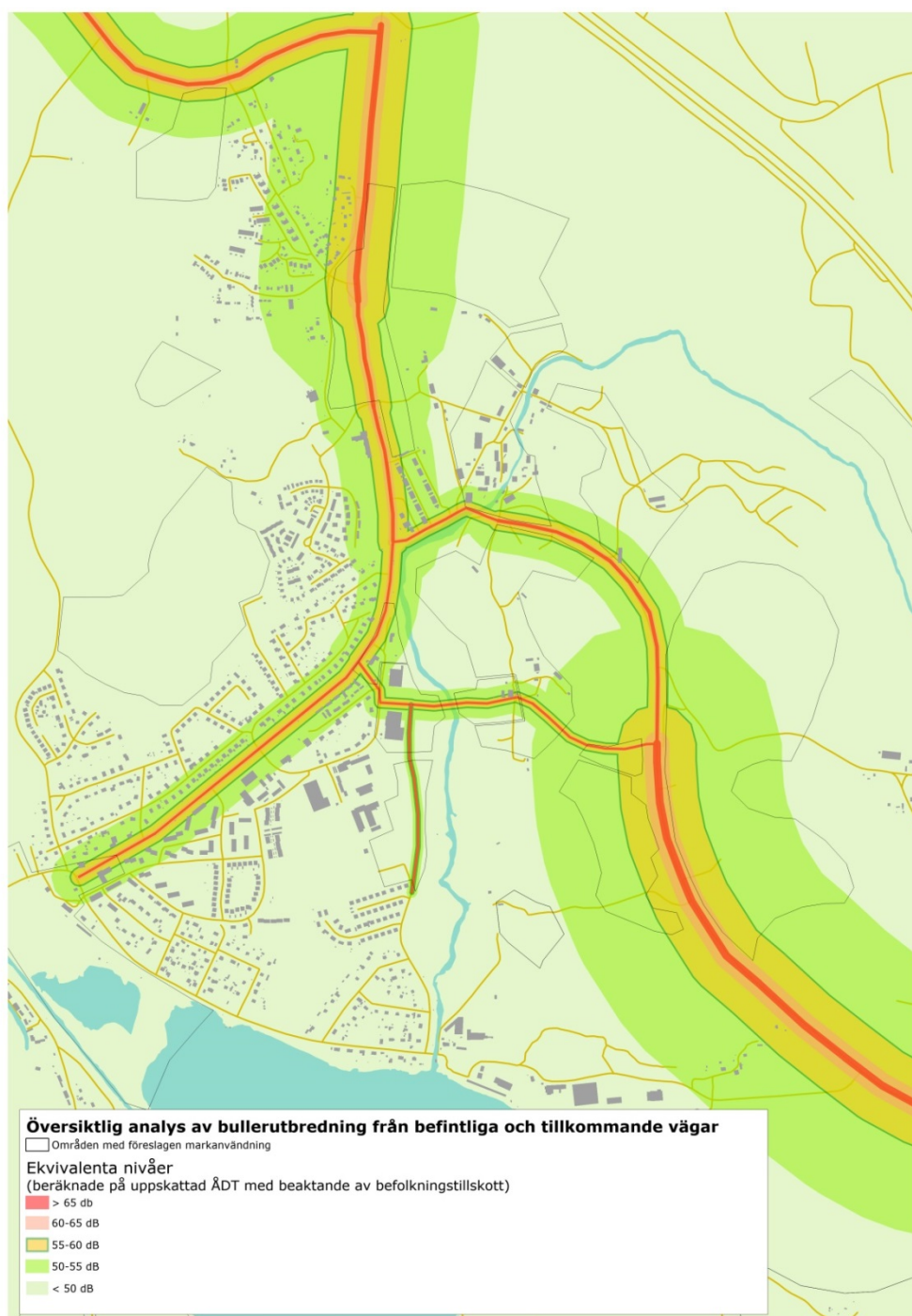
Konsekvenser av planförslaget

I planförslaget förändras trafikflödena genom samhället. Tillkommande bostäder inom utvecklingsområdena genererar biltrafik vilket leder till ökade trafikflöden. Vägnetet utvecklas med en ny förbindelse, från nya centrum och österut. Den nya anslutningen anläggs över Räcksta å för att skapa förbindelse mellan den nya centrumbildningen och bostadsområdena öster om centrum samt vidare österut mot Läggesta. Figur 6-6 visar schematiskt den planerade förbindelsen.

Figur 6-6. Schematisk illustration över tänkbar ny vägförbindelse (grön linje) över Räcksta å och österut. Källa: Strängnäs kommun.

I planförslaget kommer de ändrade trafikförhållandena att ge upphov till ökat buller som berör bostäder vid norra infarten, södra delarna av Fårhagen samt vid anslutningen mellan Nya Centrum och Kvarnbergavägen. Se Figur 6-7 nedan.

Figur 6-7. Översiktlig analys av bullerutbredning från statliga vägar och ev. ny anslutningsgata.
Källa: Strängnäs kommun.

Enligt planförslaget ska utgångspunkten för den vidare detaljplaneringen vara att riktvärden för vägbuller (55 dB) ska underskridas. Det kan innebära att hastigheten sänks till 50 km/h vid infarten till tätorten, se markeringar i Figur 6-6. Avsteg kan komma att bli aktuellt i de mest centrala delarna av Nya Centrum och kring Brobyholms torg. Det gäller i områden där markanvändning anges som "blandad stadsbebyggelse". Lokaler för verksamheter kan placeras i de mest bullerutsatta lägena. Bullerdämpande åtgärder kan komma att krävas vid lek- och rekreationsanläggningar vid Räcksta å.

Sammanfattningsvis innebär planförslaget att en del lägen för bostäder kommer att vara utsatta för buller som kan överskrida riktvärdet om inga åtgärder vidtas. Mot bakgrund av det bedöms planförslaget översiktligt medföra risk för negativa konsekvenser avseende buller. Åtgärder föreslås i form av hastighetssänkning, bullerskärmar och i vissa fall avsteg. I den vidare detaljplaneprocessen kommer bullersituationen att utredas och lämpliga åtgärder vidtas för att minska den negativa påverkan.

Förslag till fortsatt arbete

Mer detaljerad kartläggning av bullerutbredning bör utföras för de detaljplaner som kan komma att påverkas av buller. För centrumläget bör åtgärder vidtas för att skapa en attraktiv utomhus- och inomhusmiljö vid nya bostäder. Kartläggningen bör även omfatta buller från verksamheter.

6.8 Risker till följd av miljöfarliga verksamheter

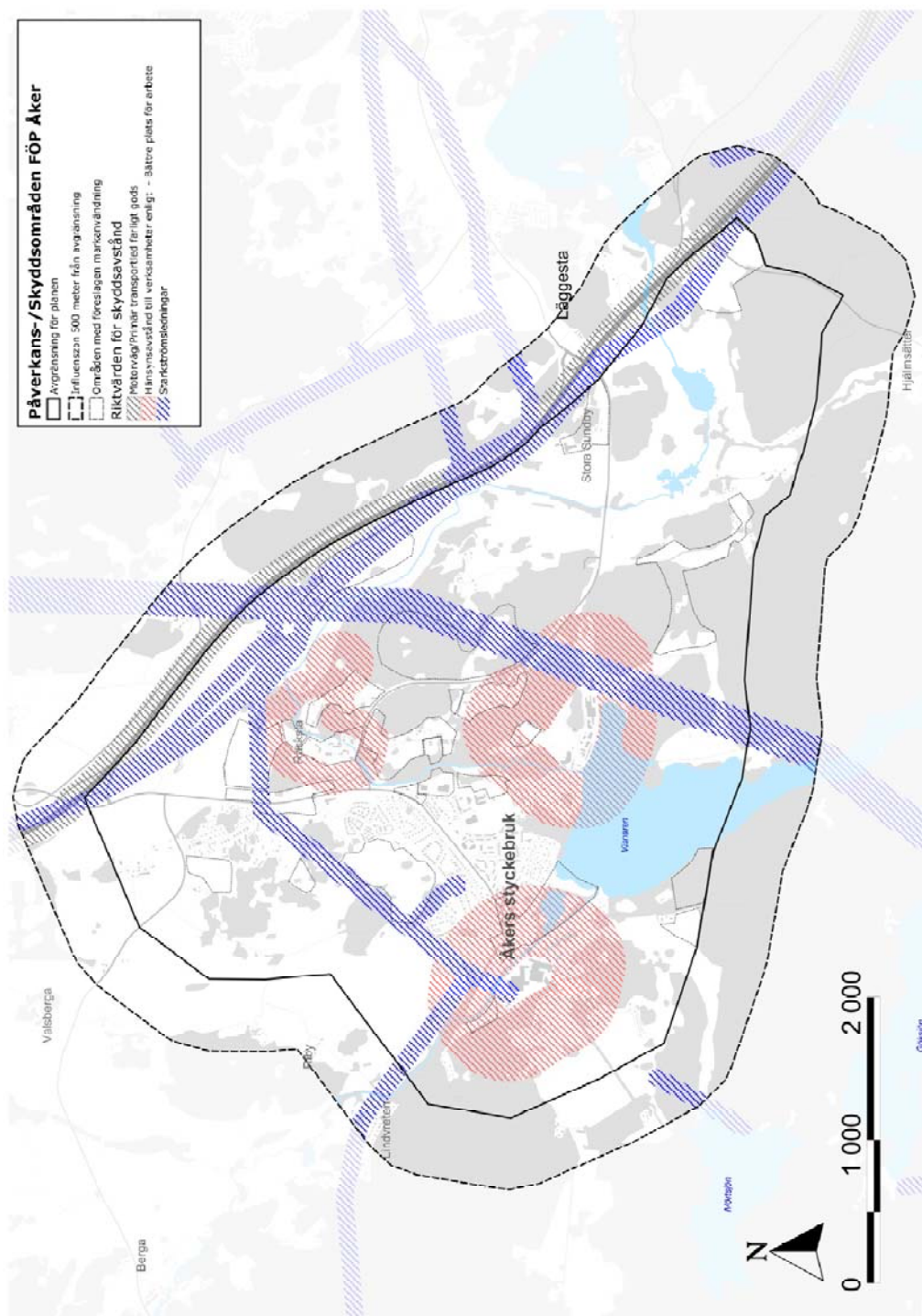
Nollalternativet bedöms medföra obetydliga konsekvenser avseende risker till följd av miljöfarliga verksamheter. Planförslaget bedöms medföra möjlighet till positiva konsekvenser eftersom Åkers Krutbruk omlokaliseras. Inga bostäder kommer heller att tillkomma inom gällande skyddsavstånd för befintliga verksamheter.

Nuläge

I Åker finns tre verksamheter som kräver skyddsavstånd till bostäder på grund av risker eller störningar:

- Åkers Protection (fd. Åkers Krutbruk), tillverkar skyddslösningar för i första hand militära fordon. Inom området finns möjlighet att testskjuta vissa typer av vapen (upp till 14.5 mm) inomhus samt detonera sprängmedel (upp till 2 kg) utomhus. Skyddsavstånd 200 meter.
- Åkers (Åkers Rolls), valstillverkning för stål- och metallindustri. Skyddsavstånd 500 meter.
- Forsa Sågverk/Sandåsa Timber AB. Träförädling dvs. de tar bland annat emot timmer som sedan förädlas till råspontluckor, hyvlat virke, grundmålning av panel och impregnering av virke. Skyddsavstånd 500 meter.

Lokalisering och skyddsavstånd för verksamheterna framgår av Figur 6-8 nedan.

Figur 6-8. Illustration över riskområden med verksamheter och anläggningar. Källa: Strängnäs kommun.

Konsekvenser av nollalternativet

Vid nollalternativet kommer inga bostäder att byggas inom de angivna skyddszonerna. Det bedöms därför medföra obetydliga konsekvenser med avseende på risker.

Konsekvenser av planförslaget

Planens intention är att de befintliga verksamheterna ska ha möjlighet att vara kvar även på lång sikt. Vid ny bostadsbebyggelse kommer gällande skyddsavstånd att beaktas. En

förutsättning för planförslaget är att Åkers Krutbruk/Protection flyttar till ett utpekad verksamhetsområde i den norra utkanten av tätorten. Det mer perifera läget är fördelaktigt med hänsyn till riskerna.

Stationsområdet och Lundby Kärr ligger inom skyddszone för Åkers Rolls. Området är utpekad som utredningsområde vilket betyder att mer ingående utredning krävs innan utveckling är möjlig. Detta kommer att göras i detaljplaneskedet.

Inom skyddszone för sågverket planeras utbyggnad strax norr om verksamheten. Markanvändningen i detta område behöver i kommande detaljplanering anpassas till störningen från sågverket.

Detaljplanering av bostäder och verksamheter kommer att göras med hänsyn till de skyddsavstånd som gäller. Att Åkers Krutbruk flyttar till ett mindre centralt läge medför att det blir längre till närmaste bostäder. Planförslaget bedöms mot bakgrund av detta medföra möjlighet till positiva konsekvenser med avseende på risker.

Förslag till fortsatt arbete

Inga särskilda rekommenderade åtgärder.

6.9 Rekreation och friluftsliv

Nollalternativet bedöms medföra risk för negativa konsekvenser för rekreation och friluftsliv. Utan en fördjupad översiktsplan finns risk för spridd bebyggelse som tillkommer utan översiktlig styrning. För planförslaget bedöms det finnas möjlighet till positiva konsekvenser avseende rekreation och friluftsliv. I Grönplanen föreslås åtgärder för att tillgängliggöra och utveckla viktiga rekreativmiljöer och att förbättra sambandet mellan dem. Hur planerade utbyggnadsområden utformas i detaljplaneskedet har betydelse för vilka konsekvenser som uppstår.

Nuläge

I och omkring Åker finns flera fina rekreativmiljöer. Dessa beskrivs i förslaget till Grönplan som tas fram parallellt med den fördjupade översiktsplanen. Bruksmiljöerna, Engelska parken, Riaskogen, området kring Räcksta å och Visnaren är exempel på värdefulla möjligheter till närrekreation på orten.

Nära tätorten finns högkvalitativa rekreativmiljöer i form av Åkers bergslag och Marvikenområdet, som utgör riksintresseområden för friluftsliv. Dessa kräver tillgång till bil och är i dagsläget inte utrustade med några särskilda faciliteter. Inom intresseområdena finns särskilt goda förutsättningar för kanotning, vandring, strövande, naturstudier, kulturstudier, fritidsfiske, bad m.m. (Länsstyrelsen i Södermanlands län, 1987). För att dessa områdens värden ska behållas ska de lämnas fritt från exploatering och ingrepp. Stor hänsyn ska tas till fauna, flora, friluftsliv och landskapsbild vid t.ex. åtgärder som gäller skogsbruk.

Länkar mellan de natur- och rekreativområden som betecknas som viktiga inom planområdet är i dagsläget svaga och otydliga.

Konsekvenser av nollalternativet

Området kring Räcksta å och motionsslingan bedöms kvarstå som idag och nyttjas i ungefär samma utsträckning. Entrén till Åkers bergslag kommer vid nollalternativet att vara fortsatt otydlig, och området kommer att sakna övernattningsmöjligheter. Det bedöms därför inte komma att utnyttjas i större omfattning än idag. Engelska parken vid det gamla styckebruket kommer att vara kvar och skötas, och fortsatt vara ett populärt tätortsnära grönområde. Risk finns för spridd bebyggelse som tillkommer utan styrning på

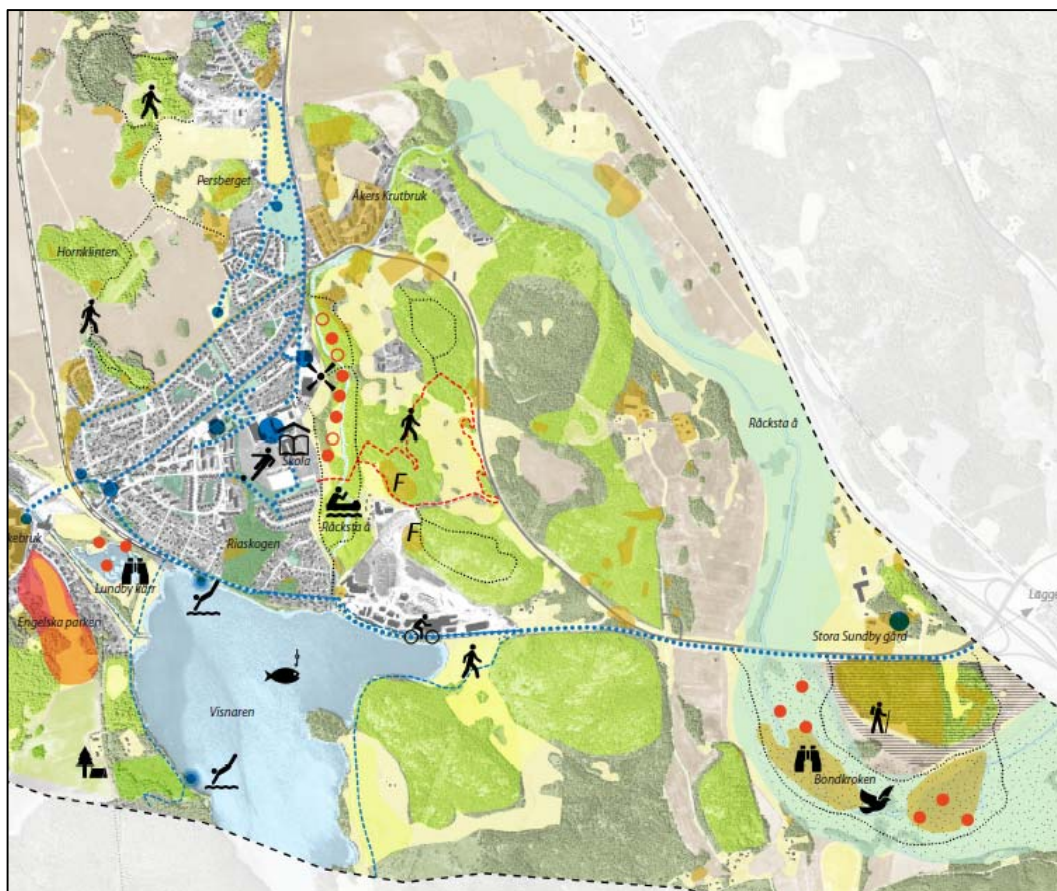
en översiktlig nivå. Sammantaget bedöms nollalternativet medföra risk för negativa konsekvenser avseende rekreation och friluftsliv.

Konsekvenser av planförslaget

Genomförande av planförslaget kommer att möjliggöra utveckling av tätortsnära rekreativsmöjligheter. Grönplanen möjliggör att viktiga områden för rekreation lyfts fram och utvecklas i ett sammanhang. Det kan komma att öka tillgängligheten, kvaliteten och nyttjandegraden i de rekreativsmiljöer som finns i och kring Åker. Grönplanen anger riktlinjer för planering av värdefulla rekreativsområden. Målsättningen för arbetet med gröna miljöer och rekreation är enligt grönplanen att *"upprätthålla grönstrukturens täthet och goda kvalitet samt att aktivt bevara och på ett integrerat sätt tillgängliggöra de många ekologiska och kulturhistoriska värden som finns i området"*. Planen ger exempel på hur fornlämningar och bruksmiljöerna kan lyftas fram som målpunkter i landskapet. I vissa fall kan cykel- och gångförbindelser utvecklas för att förbättra tillgängligheten och skapa länkar mellan områden på ett tydligare sätt än idag.

Det är främst två miljöer som pekas ut som centrala värdefulla strukturer att utveckla vidare; Räcksta å och Visnaren. Grönplanens ambition att länka samman dessa miljöer kan skapa ökade rekreativsvärden både inom tätorten men också förstärka sambandet mellan Åker och mot Stora Sundby gård i riktning mot Läggesta. Nyligen har tillgängligheten till Visnaren förstärkts genom att ett gång- och cykelstråk har utvecklats längs den tidigare banvallen. Framöver kan fler miljöer kopplas till ett stråk längs sjön, t.ex. badplatser, Engelska parken och planerat campingområde.

För Räcksta å finns i Grönplanen beskrivet hur utveckling bör göras av åns olika etapper, den centrala delen, avsnittet vid Krutbruket och vid Bondkroken längre österut,

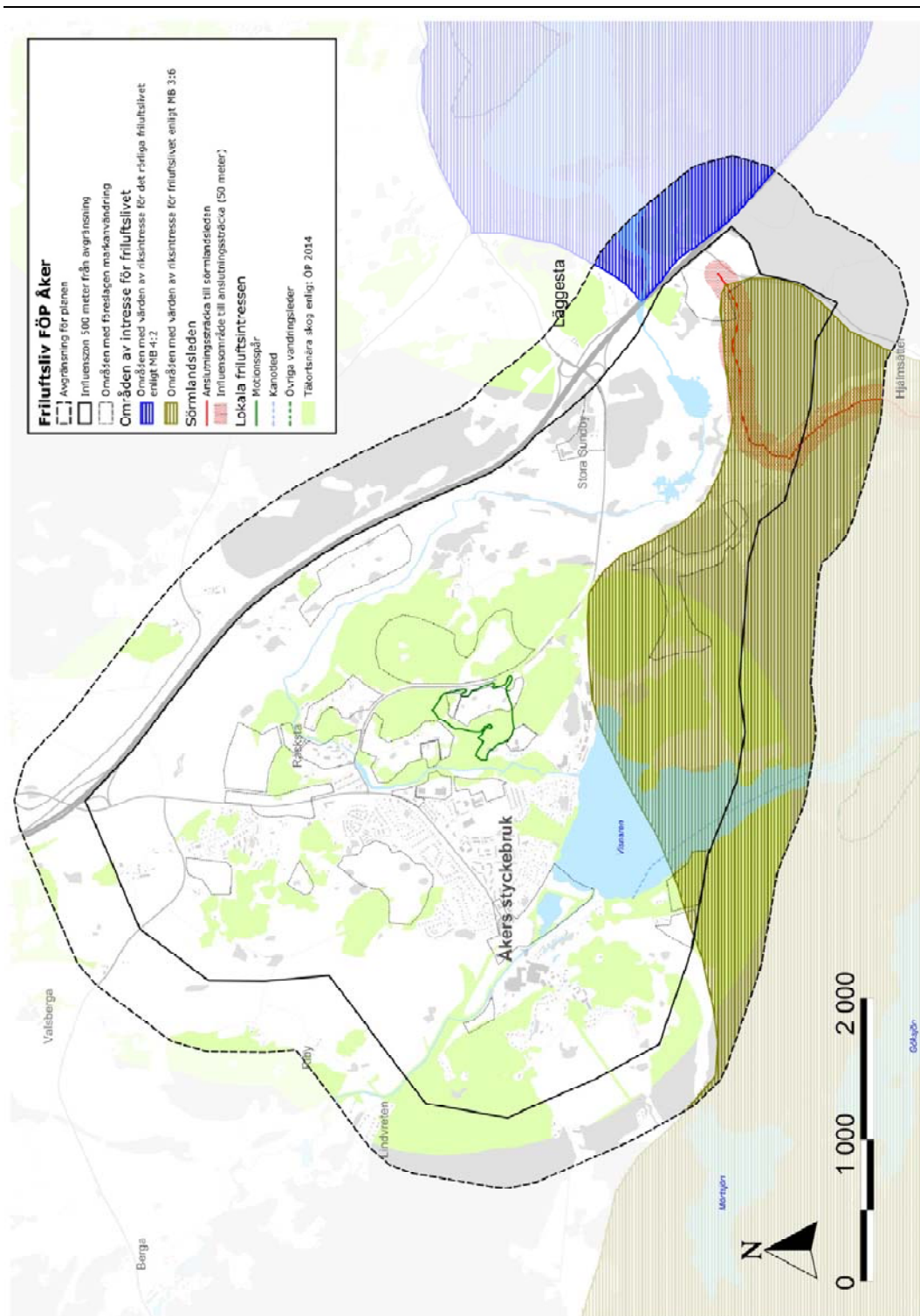

Figur 6-9. Utdrag ur Visionskarta i Grönplanen som visar målpunkter och rekreationsvärden som kan utvecklas.

Lokalisering av camping eller friluftsanläggning i Åkers bergslag bedöms förbättra tillgängligheten till riksintresseområdet. Det bedöms förbättra möjligheten för fler att uppleva de värden som definierar riksintresset. Beroende på vilken inriktning som nya verksamheter får kan konsekvenserna bli av antingen övervägande kommunal karaktär, eller regional. Utveckling av faciliteter kan locka besökare både från orten och från längre håll. En viktig faktor för att uppnå ett ökat besöksantal är att göra entrén till området mer synlig.

Föreslagen exploatering inom riksintresseområdet är kompletteringar av lantlig bebyggelse och av begränsad omfattning. Den bedöms kunna göras utan att påverka riksintresset negativt i någon nämnvärd omfattning. Det beror dock till stor del på hur tillkommande bebyggelse utformas och placeras.

Figur 6-10. Intresseområden för friluftsliv. Källa: Strängnäs kommun.

Sammantaget finns förutsättningar för att den fördjupade översiktsplanen ska medföra positiva konsekvenser avseende rekreation och friluftsliv.

Förslag till fortsatt arbete

Åkers bergslag med Marvikenområdet har på grund av sin specifika geologiska karaktär stor potential att locka även långväga besökare. För att kunna utnyttja denna potential behövs övernattningsmöjligheter och andra bekvämligheter, och inte minst en tydligare och mer tillgänglig entré till området. Fortsatt detaljplanering bör ta dessa aspekter i

---

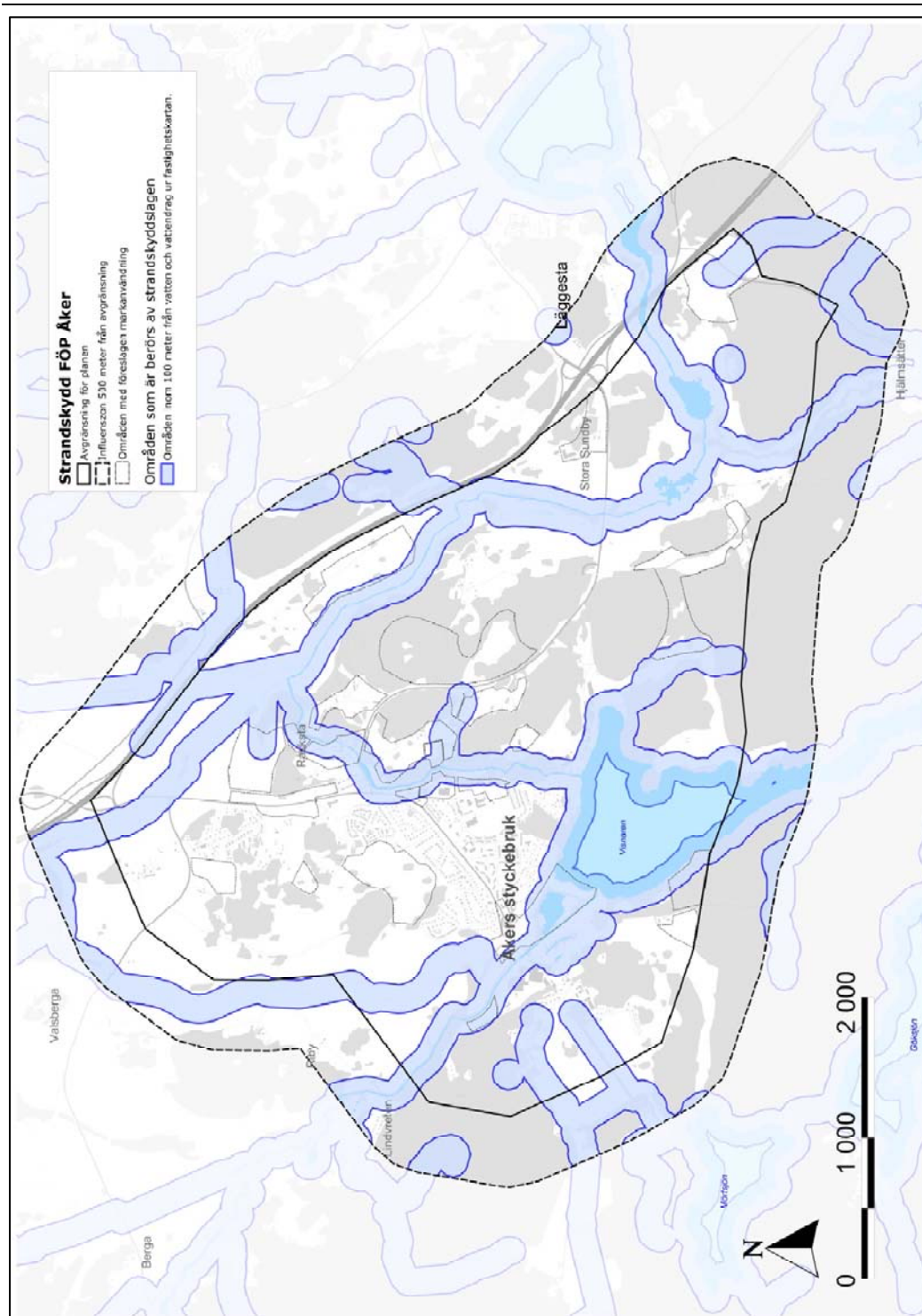
beaktande för att förbättra förutsättningarna för att området kan göras tillgängligt för fler, samtidigt som intressena för både friluftsliv och naturvård tas tillvara.

6.10 Strandskydd

Nollalternativet bedöms medföra obetydliga konsekvenser för strandskyddet. Vid planförslaget föreslås bostäder inom strandskyddat område. Det kräver dispens från strandskyddet och kommer att behandlas inom ramen för kommande detaljplaner. I detta skede bedöms planförslaget medföra både risk för negativa konsekvenser och möjligheter till positiva konsekvenser. I strandområdet kring Råcksta å i centrum bedöms tillgängligheten för allmänheten förbättras. Ett restriktionsområde planeras för att begränsa inverkan på växter och djur i strandområdet. Det krävs dock inventering och vidare utredning i detaljplaneskedet för att fastställa eventuell påverkan och vilka konsekvenser det kan medföra, inom samtliga de områden som berörs.

Nuläge

Råcksta å omfattas av generellt strandskydd enligt 7 kap 13 § Miljöbalken. Skyddet gäller 100 meter från strandkanten både på land och i vattenområdet. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga allmänrättslig tillgång till strandområden. Dessutom ska strandskyddet långsiktigt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. För att tillgodose syftena är det förbjudet att inom strandskyddsområdet vidta vissa åtgärder, bl.a. att uppföra nya byggnader eller bedriva vattenverksamhet. Området kring Råcksta å är till viss del svårtillgängligt, men vid Brobyholm finns en motionsslinga som delvis går längs med ån.

Figur 6-11. Strandskyddsområden Källa: Strängnäs kommun

Konsekvenser av nollalternativet

Vid nollalternativet kommer ingen utveckling att göras av områden som omfattas av strandskydd. Det bedöms därför medföra obetydliga konsekvenser med avseende på strandskydd.

Konsekvenser av planförslaget

Planförslaget innebär att ett område längs Råcksta å vid Bondkroken och vid Laketorpsån avsätts som restriktionsområde mot tillkommande bebyggelse. Det betyder att strandskyddet inom dessa områden kommer att bevaras på lång sikt, vilket är positivt för att uppfylla strandskyddets syften.

Strandskyddad mark kommer att tas i anspråk i andra delar av planområdet för att uppföra bostäder, blandad stadsbebyggelse och handel. Det gäller t.ex. Brobyholm och kring Nya centrum. För att kunna genomföra planen krävs därför att strandskyddet upphävs i de delar som berörs. Det kommer att hanteras i de kommande detaljplanerna för området. För att upphäva strandskyddet krävs särskilda skäl enligt 7 kap. 18 § Miljöbalken. Upphävande kan bara tillåtas om det inte strider mot strandskyddets syften. Som särskilt skäl kommer Strängnäs kommun att anföra att området "behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området" (7 kap. 18 c § punkt 5). Kommunen anser att ändrad markanvändning kan prövas i dessa lägen då bebyggelseintresset anses som ett mycket angeläget allmänt intresse inom det aktuella planområdet. Vid framtagande av detaljplaner pekas på vikten av biologiska inventeringar för att säkerställa att ingen oacceptabel påverkan sker på växter och djur samt att allmänhetens tillgänglighet till strandområdet säkerställs.

Den markanvändning som föreslås i de delar av planområdet som ligger i centrum och omfattas av strandskydd bedöms inte komma att begränsa allmänhetens tillträde. Förbättrade gångstigar och belysning kan snarare möjliggöra förbättrat tillträde än i nollalternativet. Ett restriktionsområde kommer att anläggas längs med ån, vilket även syftar till att bevara livsvillkoren för växter och djur. Planen kommer att ta stor hänsyn till skyddsvärda arter i ån, men i detta skede finns endast översiktliga förslag kring hur det nya centrumområdet ska utvecklas. I enlighet med kommunens ställningstagande behöver det utredas vidare under detaljplaneskedet för att säkerställa att tillräcklig hänsyn tas.

Förslag till fortsatt arbete

Naturinventeringar bör utföras för de områden där utveckling planeras inom strandskyddat område. I den vidare detaljplaneringen bör bostadsbebyggelse i Brobyholm utformas och lokaliseras med avsikt att begränsa inanspråktagande av strandskyddat område och därmed behovet av att upphäva skyddet.

6.11 Hushållning med mark- och vattenresurser

Nollalternativet bedöms medföra risk för negativa konsekvenser ur hushållningssynpunkt. Planförslaget innebär att odlingsbar mark tas i anspråk, vilket bedöms medföra risk för negativa konsekvenser. Utbyggnad genom en fördjupad översiktsplan bedöms dock ge bättre förutsättningar för att samordna utnyttjande av mark- och vattenresurser. Därför bedöms planen också medföra möjlighet till positiva konsekvenser, då den möjliggör ett helhetsgrepp över planeringen av tätorten och utnyttjande av det stationsnära läget.

Nuläge

Planområdet ligger strategiskt intill Läggesta station. Det ger goda möjligheter till att främja kollektiva färdvägar. Bebyggelsen är idag i huvudsak samlad kring Åker styckebruks tätort. Mellan Läggesta och Åker finns områden med rekreativa värden och bevarandevärd ängs- och hagmark, där ny bebyggelse inte är möjlig. Viss utbyggnad är planerad genom detaljplan vid Stora Sundby nära Läggesta på den västra sidan av E20. Inom planområdet finns även värdefull odlingsmark. Strängnäsåsen är en grundvattenbärande rullstensås som löper från Strängnäs och söderut. I Åker löper den på Visnarens och Marvikarnas västra sida. Längs åsen finns potentiella grundvattentäkter och den bör därför skyddas mot exploatering.

Konsekvenser av nollalternativet

Vid nollalternativet bedöms viss utbyggnad kunna bli aktuell. Den kan antas vara mindre än i planförslaget, och genomförs i så fall utan styrning i form av en fördjupad översiktsplan. Det kan riskera att utveckling görs utan ett samlat grepp kring de fördelar som närheten till Läggesta station medför. En konsekvens av det skulle kunna vara att utbyggnad genomförs mer sporadiskt och att en möjlig samordning av exempelvis energiförsörjning eller kollektivtrafik till och från stationsläget uteblir. Sammankopplingen mellan Åkers styckebruks tätort och läget nära Läggesta kan då inte utnyttjas lika bra. Ett syfte med en fördjupning av översiktsplanen är också att besluta hur den etappvisa utvecklingen ska genomföras, så att genomförandet av olika steg i utbyggnaden kan planeras och utnyttjas på bästa sätt. I nollalternativet riskerar utnyttjandet av sådana fördelar att gå förlorade. Det kan få till följd att hushållning med mark- och vattenresurser inte blir optimal. Det bedöms kunna få konsekvenser på kommunal nivå, men det bedöms inte vara troligt att det ger negativ påverkan på riksintressnivå. Sammantaget bedöms nollalternativet därför medföra risk för negativa konsekvenser avseende mark- och vattenresurser.

Konsekvenser av planförslaget

Planförslaget innebär att ett helhetsgrepp blir möjligt för planering av hur mark- och vattenresurser nyttjas vid utbyggnaden av Åkers styckebruk. Planering av markanvändning på längre sikt och av den etappvisa utbyggnaden av Åkers styckebruk, ger möjlighet till överblick över tillgängliga resurser. Det möjliggör också samordning av exempelvis energiförsörjning för nytillkomna bostadsområden.

Planförslaget innebär att odlingsbar mark tas i anspråk. Ingen produktiv skog försvinner, men vid Skämby gårde kommer produktiv åkermark att bebyggas med bostäder. Marken ägs av Strängnäs kommun. Kommunen har gjort avvägningen att marken får tas i anspråk i syfte att möjliggöra en sammanhållen utveckling av orten. Därigenom avser man att på längre sikt minska risken för negativ miljöpåverkan. I planen föreslås att den öppna jordbruksmarken i planområdets västra del skyddas genom att ett restriktionsområde inrättas. Marken vid utbyggnadsområdet Östra Räcksta vid E20 består av ängsmark och nyttjas inte i nuläget.

För att nyttja det strategiska läget vid Läggesta station är det viktigt att planering av kollektivtrafikförbindelser mellan Åkers tätort och stationen kan genomföras med framförhållning och anpassning till en gradvis utbyggnad. Med en fördjupad översiktplan bedöms det bli möjligt att ta ett sådant helhetsgrepp om Åkers utveckling och därigenom hushålla väl med de resurser som finns tillgängliga. Det bedöms kunna få en påverkan på kommunal nivå. Planförslaget bedöms medföra möjlighet till positiva konsekvenser avseende mark- och vattenresurser.

De åsar som finns inom området är skyddade och bedöms inte komma att beröras av utbyggnaden. Eventuellt kan utveckling av campingmöjligheter vid Visnarens västra strand komma att beröra en del av Strängnäsåsen, men hänsyn bedöms kunna tas till områdets känslighet i den vidare detaljplaneprocessen.

Förslag till fortsatt arbete

I den vidare planeringsprocessen är det viktigt att ta hänsyn till eventuella synergier som kan utnyttjas för hushållning med resurser. Vid eventuell utveckling av den västra stranden av Visnaren ska platsens läge i förhållande till Strängnäsåsen beaktas så att framtida uttag av vatten inte äventyras.

6.12 Energi

Nollalternativet bedöms medföra obetydliga konsekvenser avseende energi eftersom antalet tillkommande bostäder är begränsat. För planförslaget bedöms konsekvenserna också bli obetydliga. Flerbostadshus kommer att i första hand anslutas till fjärrvärme, medan andra alternativ troligen kommer att vara aktuella för villor.

Nuläge

Strängnäs Energis fjärrvärmenät är utbyggt till Åkers styckebruks tätort. Enligt översiktsplanen är cirka vart femte hushåll anslutet. Anslutna hushåll finns i flerbostadshus. Anslutningskostnaden antas vara den faktor som främst begränsar antalet hushåll som har anslutit sig. Fjärrvärmenätet försörjs med energi från kraftvärmeverket i Strängnäs.

Konsekvenser av nollalternativet

Vid nollalternativet antas ingen nämnvärd förändring av andelen anslutna hushåll att uppstå. Eventuellt nyttkomna hus kan anslutas till fjärrvärmenätet, men det är också möjligt att andra alternativ för uppvärmning används. Eftersom antalet tillkommande bostäder i nollalternativet är litet, bedöms konsekvenserna vara obetydliga.

Konsekvenser av planförslaget

De flerbostadshus som i planförslaget tillkommer inom tätorten kommer i första hand att anslutas till fjärrvärmenätet. För villor kommer troligen andra uppvärmningsalternativ att vara aktuella. Nyproducerade bostäder är i större utsträckning än förut sk. lågenergihus. Planförslaget bedöms därför medföra obetydliga konsekvenser avseende energi.

Förslag till fortsatt arbete

Inga särskilda åtgärder föreslås.

7 Samlad bedömning och måluppfyllelse

7.1 Samlad bedömning

Den fördjupade översiktsplanen för Åkers styckebruk anger förslag till utbyggnadsområden för bostäder i tätorten och på landsbygden kring Åker, ny centrumbildning, nya

verksamhetsområden och utvecklingsområde för camping/friluftsanläggning. Planen anger också förslag till utveckling av området kring Råcksta å för rekreationsändamål. Planförslaget anger mark- och vattenanvändning på en översiktlig nivå, och det är därför inte möjligt att göra en detaljerad konsekvensbeskrivning för alla miljöaspekter i detta skede.

Planen bedöms medföra risk för negativa konsekvenser på naturmiljö då områden med naturvärden påverkas av planen, bl.a. kring Råcksta å. Planen bedöms medföra både risk för negativa konsekvenser och möjlighet till positiva konsekvenser avseende strandskyddet. Den medför förbättrad tillgänglighet för allmänheten i strandområdet kring Råcksta å i centrum. Ett restriktionsområde planeras för att begränsa inverkan på växter och djur i strandområdet kring Bondkroken och Laketorsån. Det krävs dock inventering och vidare utredning i detaljplaneskedet för att fastställa eventuell påverkan och vilka konsekvenser det kan medföra ifall planen genomförs.

För kulturmiljön bedöms planen medföra risk för negativa konsekvenser då bruksmiljöerna omvandlas, ett nytt centrum bildas och vägar dras om. De negativa konsekvenserna kan minskas genom varsamhet i planeringen.

För buller och risker för skred och översvämning bedöms planförslaget medföra risk för negativa konsekvenser. Utbyggnad av nya vägförbindelser kan leda till att bostäder utsätts för buller som överskrider riktvärdena. Den fortsatta planeringen kräver kompletterande utredningar vad gäller översvämning kring sjöar och vattendrag samt geoteknisk undersökning. Ifall sådana utredningar inte genomförs kan det medföra risk för negativa konsekvenser.

För rekreation, vattenmiljö, markföroreningar, risker med miljöfarlig verksamhet och hushållning med naturresurser bedöms planen medföra möjlighet till positiva konsekvenser. Områden utvecklas för bostadsnära rekreation. Tillämpning av dagvattenpolicyn kan minska utsläpp av föroreningar till Visnaren och Råcksta å och i förlängningen Mälaren. När markanvändning ändras kommer förorenade områden att undersökas och efterbehandlas, vilket påverkar både människors hälsa och miljön positivt. Då Åkers krutbruk omlokaliseras till ett mer perifert läge bedöms det ge positiva konsekvenser avseende risker med miljöfarlig verksamhet. Utveckling av det stationsnära läget bedöms ge goda möjligheter till attraktiva lösningar för kollektivtrafik och gång- och cykeltrafik, vilket är positivt ur hushållningssynpunkt. Dock tas odlingsbar mark i anspråk.

För stads- och landskapsbild och energi bedöms planen medföra obetydliga konsekvenser.

En översikt över de konsekvenser som har bedömts uppkomma redovisas nedan:

Miljöfaktor	Nollalternativ	Planförslag	Bedömning
Naturmiljö	Risk för negativa konsekvenser	Risk för negativa konsekvenser	Planen medför ett visst intrång i riksintresseområdet men bedöms inte påverka dess kärnvärden. I övriga utbyggnadsområden finns risk för negativa konsekvenser då områden med naturvärden påverkas av planen, bl.a. kring Råcksta å. Vidare utredning krävs i detaljplaneskedet.
Kulturmiljö	Obetydliga konsekvenser	Risk för negativa konsekvenser	Föreslagna nya bostadsområden är en naturlig utveckling av orten och utgör en ny årsring. Omvandlingen av bruksmiljöer, nya vägar samt flytt av centrum har inverkan på kulturmiljön. Fornlämningar etc. berörs av vissa nya bebyggelseområden. Påverkan kan minskas

			genom varsam förändring och planering.
Stads- och landskapsbild	Risk för negativa konsekvenser	Obetydliga konsekvenser	Föreslagen bebyggelse är huvudsakligen förlagd till låglänta partier i landskapet och utgör en naturlig utveckling av orten. Områden med landskapsbildsskydd kommer inte att bebyggas.
Vattenkvalitet (inkl. dagvatten)	Obetydliga konsekvenser	Möjlighet till positiva konsekvenser	Planen bedöms ge förutsättningar för att uppfylla målen i dagvattenpolicyn. Det kan i sin tur minska föroreningsbelastningen på Visnaren och Råcksta å.
Risker för skred och översvämning	Obetydliga konsekvenser	Risk för negativa konsekvenser	Kompletterande utredningar och undersökningar krävs och ska ligga till grund för fortsatt planering och utformning av bebyggelseområden.
Markförörensningar	Obetydliga konsekvenser	Möjlighet till positiva konsekvenser	Åtgärder kommer att vidtas för att sanera och efterbehandla de områden som berörs av ändrad markanvändning.

Miljöfaktor	Nollalternativ	Planförslag	Bedömning
Buller	Obetydliga konsekvenser	Risk för negativa konsekvenser	Utvecklingen ger upphov till ökad trafik och ökat buller som kan påverka bostäder. Åtgärder föreslås i form av hastighetssänkning, bullerskärmar, verksamheter istället för bostäder i utsatta lägen mm. Förutsättningarna bör vara goda för att riktvärden inte ska överskridas. Avsteg kan komma att tillämpas i centrumlägen.
Risker till följd av miljöfarlig verksamhet	Obetydliga konsekvenser	Möjlighet till positiva konsekvenser	Krutbruket omlokaliseras till utkanten av tätorten, vilket är positivt med avseende på risker. Gällande skyddsavstånd kommer att beaktas vid ny bostadsbebyggelse.
Rekreation och friluftsliv	Risk för negativa konsekvenser	Möjlighet till positiva konsekvenser,	Förutsättningar finns för att den fördjupade översiktsplanen med tillhörande grönplan ska medföra positiva konsekvenser avseende rekreation och friluftsliv.
Strandskydd	Obetydliga konsekvenser	Möjlighet till positiva konsekvenser, men även risk för negativa konsekvenser	Planförslaget medför förbättrad tillgänglighet för allmänheten i strandområdet kring Räcksta å i centrum, men växter och djur kan komma att påverkas när området utvecklas. Detta kräver utredning i detaljplaneskedet.
Hushållning med mark och vattenresurser	Risk för negativa konsekvenser	Möjlighet till positiva konsekvenser och risk för negativa konsekvenser	Utbyggnad utan en fördjupad översiktsplan bedöms ge sämre förutsättningar för att samordna utnyttjande av mark- och vattenresurser. Planförslaget ger möjlighet till ett helhetsgrepp över planeringen av tätorten och utnyttjande av det stationsnära läget. Dock tas odlingsbar mark i anspråk.
Energi	Obetydliga konsekvenser	Obetydliga konsekvenser	Flerbostadshus kommer att anslutas till fjärrvärmenätet. Villor kommer troligtvis att ha andra lösningar för uppvärmning.

7.2 Måluppfyllelse

Föreslagna åtgärder i den fördjupade översiktsplanen för Åkers styckebruk har utvärderats gentemot de nationella miljö kvalitetsmålen, samt mot de fokusområden som Strängnäs kommun har tagit fram inom ramen för den nya kommunövergripande översiktsplanen. Underlag för analysen är de konsekvensbedömningar som har gjorts i de föregående kapitlen. Analysen presenteras i tabellen nedan. Bedömningen sammanfattas med figurer enligt följande:

- Ja, förslaget bedöms bidra till att uppnå målet.
- Förslaget varken bidrar till eller försämrar möjligheterna till att uppnå målet.
- Nej, förslaget bedöms inte bidra till att uppnå målet.

Miljömål	Nollalternativ	Planförslag	Motivering
Begränsad klimatpåverkan Frisk luft Bara naturlig försurning Ingen övergödning	 / 		Det stationsnära läget ger goda möjligheter till attraktiva lösningar för kollektivtrafik samt gång- och cykeltrafik.
Giffri miljö	 / 		Markföroreningar kommer att saneras inför utbyggnad. Tillämpande av dagvattenpolicyn medför att mindre föroreningar förs till recipient.
Levande sjöar och vattendrag Myllrande våtmarker		 / 	Mindre föroreningar når recipienten då dagvattenpolicyn tillämpas genom fördröjning och rening. Rekreativsmöjligheter vid vattenområden förbättras. Restriktionsområden införs för viktiga våtmarksområden. Utredningar behöver dock göras för att säkerställa att hotade arter och deras livmiljöer inte påverkas negativt vid utveckling av nya centrum.
Levande skogar Ett rikt odlingslandskap			Inga höga naturvärden berörs, men odlingsbar mark tas i anspråk.

Miljömål	Nollalternativ	Planförslag	Motivering
God bebyggd miljö	→	↗/↘	Stationsnära läget ger möjlighet till hållbar samhällsplanering. Utveckling av grönstruktur och vattenområden ger god tillgång till bostadsnära natur- och vattenområden. Närhet även till värdefull kulturmiljö. Verksamheten vid krutbruket omlokaliseras. Gång- och cykelvägar samt kollektivtrafiksystem byggs ut. Bruksmiljöer omvandlas men varsamhet i planeringen kan minska negativ påverkan. Nya vägar ger ökat buller, dock är förutsättningarna goda för att riktvärden uppnås.
Ett rikt växt- och djurliv	→	↗/↘	Tätortsnära natur som är värdefull för friluftslivet, kulturmiljön och den biologiska mångfalden värnas och tillgängliggörs i stor utsträckning. Viss osäkerhet i bedömningen av huruvida arter i bl.a.. Råcksta å kan komma att påverkas. Detta kräver vidare utredning i detaljplaneskedet.

Fokusområde	Nollalt.	Planförslag	Motivering
<p>Underlätta persontransporter till fots, med cykel och kollektivtrafik</p>			<p>Sammanhängande bebyggelse ger större underlag för kollektivtrafik och gör det lättare att skapa välutformade kommunikationsstråk. För planen har betydande knutpunkter inom tätorten identifierats som lämpliga hållplatslägen. Förslag finns också att samordna gång- och cykelvägar mot förskolor. Detta innebär att pendlare föräldrar kan cykla med barn till förskolan och sedan ta buss till stationen för vidare resa till arbetet med tåg. Det kräver dock goda parkeringsmöjligheter för cykel samt koordinering av tidtabeller för busstrafik och tågtrafik. Turtäthet för bussar föreslås om ca 30 minuter under transportintensiva timmar, med relativt få hållplatser. Detta gynnar en kort restid, vilket är en viktig faktor för att välja att resa kollektivt.</p> <p>Icke motorburen trafik prioriteras vid den nya passagen över Räcksta å, vilket är gynnsamt ur ett miljöperspektiv.</p> <p>Satsning på nya cykelstråk förbättrar möjligheterna att välja cykel framför bil.</p>
<p>Skydda landskapsbilden på lång sikt</p>			<p>Hänsyn tas till områden med naturvärden och med värde för rekreation. Känsliga delar av odlingslandskap och karaktärsområden (till exempel i området mellan Läggesta och Åker samt miljön kring Åkers kyrka) föreslås att bevaras. Spridd bebyggelse ska undvikas i den tätortsnära landsbygdszonen.</p>
<p>Vidareutveckla kommunens identitet som Mälarkommun</p>			<p>Räcksta å lyfts och utvecklas som ett vattennära område med betydelse för rekreation. Visnaren kan på sikt bli mer tillgänglig som rekreativmiljö och sambanden mellan de olika vattenområdena bli tydligare. Förutsättningar för detta kommer att skapas i både Blåplan och Grönplan vilket kan nyttjas i detaljplaneringen för Åker.</p>
<p>Skapa förutsättningar för minskad miljöbelastning och förbättrad hantering av klimatförändringar</p>			<p>Planen ger möjligheter för att stödja en hållbar struktur i bebyggelse och kommunikationer. Genom att utnyttja det stationsnära läget skapas möjligheter för mer hållbart transportarbete. Tillämpning av dagvattenpolicyn ger möjligheter att förbättra vattenkvaliteten i Visnaren och Räcksta å. Några av de föreslagna områdena för ändrad markanvändning kan riskera att påverkas om vattennivån stiger i vattendragen. Stor osäkerhet finns i bedömningen. Kompletterande utredningar krävs för att kunna påvisa om föreslagen markanvändning är lämplig eller ej.</p>

8 Uppföljning

I miljöbalken finns krav på att miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla en redogörelse för "de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför" (6 kap 12 § punkt 9, miljöbalken). Uppföljningen har stor betydelse för om syftet med miljöbedömningen och det långsiktiga målet om en hållbar utveckling ska kunna nås. Uppföljningen bidrar också till en ökad kunskap och på sikt ett bättre och effektivare miljöbedömningsarbete.

Boverket rekommenderar att uppföljningen av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av en plan faktiskt får, så långt som är möjligt, ska kopplas till befintliga tillsyns-, miljölednings- och övervakningssystem. I den mån det är möjligt bör uppföljningen av den fördjupade översiktplanens betydande miljöpåverkan samordnas med dessa befintliga processer.

De faktorer som bedöms vara särskilt viktiga att följa upp är:

- Buller i befintliga och nya bostäder
- Nyttjande av kollektivtrafik och resmönster, för att kunna anpassa utbudet av kollektivtrafik på bästa sätt
- Dagvattendammarnas funktion

I det fortsatta planarbetet bör det särskilt uppmärksammas hur påverkan på riksintressenas värden kan minimieras.

9 Referenser

- Adoxa naturvård, 2011. Naturinventering Råcksta å – Åkers styckebruk 2011.
- Kemakta, 2010. Översiktliga undersökningar inom Åkers krutbruk. Riskbedömning och riskklassning enligt MIFO-modellen fas 2. Rapport AR2009-29.
- Kunskapsunderlag för riksintresset Åkers styckebruk (dnr D20 6571/1573)
- Länsstyrelsen i Södermanlands län, 2013. Regionalt kulturmiljöprogram. Del 7 Fornvård.
- Länsstyrelsen i Södermanlands län, 2000. Marvikenområdet. Område av riksintresse för Naturvård i Södermanlands län. Registerblad, 2000-02-07.
- Länsstyrelsen i Södermanlands län, 1987. Åkers Bergslag. Område av riksintresse för Friluftsliv i Södermanlands län. Registerblad, 1987-03-31.
- Dagvattenflödesberäkningar Åkers styckebruk, 2011-06-21
Registerblad, 2000-02-07. Område av riksintresse för naturvård i Södermanlands län, områdesnummer NRO 04 026 Marvikenområdet
- Registerblad, 1987-03-31. Område av riksintresse för friluftlivet i Södermanlands län, nr D6 Åkers bergslag
- Riksantikvarieämbetet, 1999. Kulturhistoriskt underlag Brobyholm, Råcksta 2:1, Åkers socken, Strängnäs kommun
- Riksantikvarieämbetets hemsida. www.raa.se/fornsok
- Strängnäs kommun, 2014. Samrådshandling 2014-04-07. Grönplan del B3 Åker, Strängnäs kommun
- Strängnäs kommun, 2013. Blåplan – ett underlag till kommunens översiktsplanering. Samrådshandling 2014-04-07.
- Strängnäs kommun, 2012. Stadsbyggnads- och kulturmiljöprogram för Strängnäs kommun, delområde Åker – Länna
- Strängnäs kommun, 2012. Sammanträdesprotokoll KS § 267, sammanträdesdatum 2012-12-17. Beslut om investeringar för ökad robusthet mot översvämningar
- Strängnäs kommun, 2007. Dagvattenpolicy Strängnäs Vatten. Antagen av TFN 2007-10-10.
- Sweco, 2013. Tekniskt PM dagvattenåtgärder, 2013-08-29. Uppdragsnummer 1143496.
- Sweco, 2013. Tekniskt PM – Funktionsbeskrivning av projekterade dagvattendammar i Åker och Mariefred. Inkluderar bygghandling R51-Å-01, R51-Å1-01, R51-Å2-01
- Sweco, 2012. PM beskrivning av åtgärder mot översvämningar i Mariefred och Åkers styckebruk, Strängnäs kommun, 2012-06-21
- Sörmlands museum, 2007. Kulturhistorisk karaktärisering och bedömning av Åkers kyrka, Åkers socken
- ÅF, 2012. Trafikbullerutredning Stora Sundby, Mariefred, Strängnäs kommun (uppdragsnr 573550)
- Översiktsplan för Strängnäs kommun, 2014. Antagen av kommunfullmäktige den 29 september 2014

BILAGA 1

2015-01-13

Påverkan på fornlämningar inom respektive utbyggnadsområde

I detta dokument kommenteras utvecklingsförslagets påverkan på registrerade fornlämningar etc. inom vart och ett av de utbyggnadsområden som finns med i planförslaget. Konsekvenserna går inte att bedöma i detta planeringskede, eftersom det inte är avgjort hur utbyggnad av nya bostadsområden m.m. ska ske. I många fall, men inte alla, finns möjligheter att undvika intrång i kända fornlämningar genom att anpassa utbyggnadsförslagen.

Förklaringar till kartorna

Kulturhistoriska lämningar

Fasta fornlämningar

- Objekt/Plats
- Avlång bildning
- Avgränsat område

Övriga lämningar

- Objekt/Plats
- Avlång bildning
- Avgränsat område

Bevakningsobjekt

- Objekt/Plats
- Avlång bildning
- Avgränsat område

Gränser

- Områden med föreslagen förändrad markanvändning

Fast fornlämning är lämningar som vid registreringstillfället bedömts omfattas av skydd enligt Kulturmiljölagen. För att en lämning ska kunna bedömas som fast fornlämning krävs att den är från forna tider, att den tillkommit genom äldre tiders bruk och att den är varaktigt övergiven.

Bevakningsobjekt innebär att man vid inventeringstillfället inte kunnat ta ställning till om lämningen är en fast fornlämning eller inte. Fornlämning med denna bedömning måste därför alltid kontrolleras ytterligare före markingrepp.

Övrig kulturhistorisk lämning används för kulturhistoriska lämningar som enligt rådande praxis vid registreringstillfället inte utgör fast fornlämning, men som ändå anses ha ett antikvariskt värde. Bedömningen används även för sådana lämningstyper som vanligen inte betecknas som lämningar, t ex Fyndplats, Plats med tradition och Fyndsamling.

Källa: Riksantikvarieämbetets hemsida

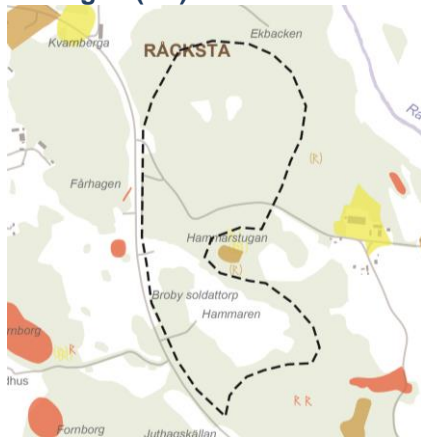
Brobyholm (BH)

Inom utbyggnadsområdet finns en fornlämning (Åker 304:1, by-/ gårdstomt), två övriga kulturhistoriska lämningar (Åker 464:1, by-/gårdstomt och Åker 471:1, husgrund, historisk tid), samt ett bevakningsobjekt (Åker 303:1, by-/gårdstomt). En fornlämning (Åker 66:1, boplatsoområde) tangerar utbyggnadsområdet. Helt nära utbyggnadsområdet finns en fornlämning (Åker 67:1, hägnad).

I planförslaget redovisas ny bostadsbebyggelse, som kan beröra fornlämningar etc. inom området. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.

Fårhagen (FH)

Inom utbyggnadsområdet finns inga registrerade fornlämningar el.dyl. Helt nära finns två övriga kulturhistoriska lämningar (Åker 472:1, småindustri, kalkugn och Åker 472:2, torplämning) samt tre bevakningsobjekt (Åker 465:1, 465:2, 465:3, stensättningar).

I planförslaget redovisas utbyggnad på längre sikt av ny bostadsbebyggelse. Inga kända fornlämningar etc. påverkas, men närheten till de ovan nämnda lämningarna gör att det inte kan uteslutas att hittills okända objekt finns inom området. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.

Löta gårde (LG)

Inom utbyggnadsområdet finns en fyndplats för stenyx, som utgör en s.k. övrig kulturhistorisk lämning (Åker 324:1). Helt nära området finns fyra fornlämningar (Åker 30:1, 30:2 och 31:1, högar och Åker 32:1, röse) samt en övrig kulturhistorisk lämning (Åker 31:2, fornlämningsliknande bildning).

I planförslaget redovisas ny friluftsanläggning/ camping/stugby. Närheten till de ovan nämnda lämningarna gör att det inte kan uteslutas att hittills okända objekt finns inom området. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.

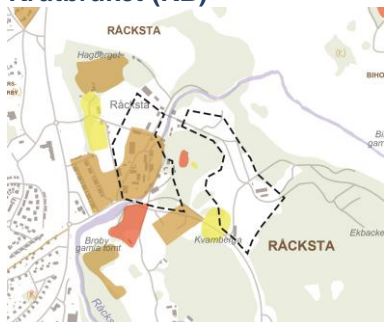
Sjöängsgärdet (SÄG) och Tegelhagen (TH)

Inom utbyggnadsområdet finns inga registrerade fornlämningar el.dyl. En fornlämning (Åker 22:1, stensättning) tangerar utbyggnadsområdet. Helt nära utbyggnadsområdet finns en fornlämning (Åker 384:1, boplats).

I planförslaget redovisas utbyggnad på längre sikt med bebyggelse av lantlig karaktär. Inga kända fornlämningar el.dyl. påverkas, men närheten till ovan nämnda lämningar gör att det inte kan uteslutas att hittills okända objekt finns inom utbyggnadsområdet. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.

Krutbruket (KB)

Inom utbyggnadsområdet finns en övrig kulturhistorisk lämning som utgörs av två delar (Åker 474:1, Krutbrukets område enligt 1834 års karta resp. husgrunder) samt ett bevakningsobjekt (Åker 303:1, by-/gårdstomt). En fornlämning (Åker 304:1, by-/gårds-tomt), tangerar utbyggnadsområdet. Helt nära utbyggnadsområdet finns ett bevakningsobjekt (Åker 456:1, by-/gårdstomt).

Planförslaget redovisar ny bebyggelse på längre sikt, som kan beröra lämningar inom området. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.

Stationsområdet och Lundby kärr (ST/LK)

Inom utbyggnadsområdet finns en övrig kulturhistorisk lämning (Åker 426:1, järnvägsbank).

Den fördjupade översiktsplanen anger detta område som utredningsområde. Vidare anges att järnvägens historiska påverkan på samhället ska framhävas vid detaljplanering, att järnvägsdragningen ska återspeglas i strukturer och att byggnader med anknytning till järnvägen skall bevaras.

Därmed bedöms planförslaget säkra hänsynstagande till den berörda lämningen i fortsatt planering.

Läggesta värdshus (LV)

Inom eller nära utbyggnadsområdet finns inga registrerade fornlämningar.

Planförslaget innehåller förslag till ny bebyggelse för kontor, tjänsteföretag, ev. hotell eller vandrarhem. Inga kända fornlämningar el.dyl. påverkas.

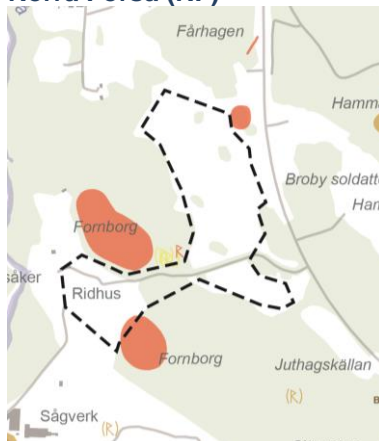
Nya centrum (NC)

Inom eller nära utbyggnadsområdet finns inga registrerade fornlämningar.

Området redovisas i planförslaget som utredningsområde för nytt centrum. Inga kända fornlämningar el.dyl. påverkas, men området ligger inom riksintresset Åkers styckebruk och det kan inte kan uteslutas att hittills okända objekt finns inom området. I samband med fortsatt planering ska behovet av arkeologisk utredning prövas.

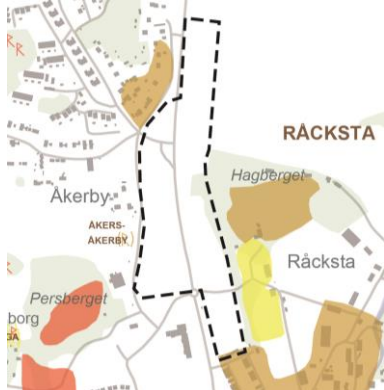
Norra Forsa (NF)

Tre fornlämningar (Åker 148:1, fornborg, Åker 66:1, boplotsområde och Åker 147:1, stensättning) samt två bevakningsobjekt (Åker 147:2 och 147:3, stensättningar), tangerar utbyggnadsområdet. Helt nära utbyggnadsområdet finns en fornlämning (Åker 20:1, fornborg).

Området redovisas i planförslaget som utredningsområde. Närheten till ovan nämnda lämningar gör att det inte kan uteslutas att hittills okända objekt finns inom utbyggnadsområdet. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.

Norra infarten (NI)

En övrig kulturhistorisk lämning (Åker 474:1, Krutbrukets område enligt 1834 års karta), tangerar utbyggnadsområdet. Helt nära utbyggnadsområdet finns en övrig kulturhistorisk lämning (Åker 434:1, by-/gårdstomt).

Området redovisas i planförslaget som utredningsområde. Inga kända fornlämningar el.dyl. berörs, men det kan inte uteslutas att hittills okända objekt finns inom området. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.

Norra Räcksta (NR)

Inom utbyggnadsområdet finns inga registrerade fornlämningar. Nära området finns en övrig kulturhistorisk lämning (Åker 457:1, husgrund, rester av park/trädgård).

Området redovisas i planförslaget som industri-/verksamhetsområde. Inga kända fornlämningar el.dyl. påverkas, men det kan inte uteslutas att hittills okända objekt finns inom området. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.

Skämby gärde (SG) och Skämby löt (SL)

Inom södra delområdet finns fyra fornlämningar (Åker 423:1, 423:2 och 423:3, stensättningar och Åker 437:1, hållristning) samt två bevakningsobjekt (Åker 437:2 och 437:3, stensättningar). En övrig kulturhistorisk lämning (Åker 3:1, gränsmärke), tangerar områdets mittersta del. Nära utbyggnadsområdet finns fyra fornlämningar (Åker 15:1 och Åker 16:1, gravfält, Åker 16:2, hägnad samt Åker 440:1, stensättning) samt en övrig kulturhistorisk lämning (Åker 15:2, lägenhetsbebyggelse, husgrunder).

I planförslaget redovisas ny bostadsbebyggelse. Intrång i fornlämningar etc. bedöms gå att undvika, men hittills okända objekt kan finnas inom området. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.

Stora Sundby gård (SSG)

Inom utbyggnadsområdet finns en fornlämning (Kärnbo 163:1, stensättning), och två bevakningsobjekt (Kärnbo 99:1, by-/gårdstomt och Kärnbo 99:2, bebyggelseämningar efter slott/herresäte). Helt nära området finns en fornlämning (Kärnbo 164:1, stensättning) och fyra bevakningsobjekt (Kärnbo 214:1 terrassering, Kärnbo 214:2 stenröjd yta samt Kärnbo 164:2 och 164:3, stensättningar).

I planförslaget redovisas ny bostadsbebyggelse, som kan beröra fornlämningar el.dyl. inom området. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.

Åkers Styckebruk, expansionsyta (ÅS)

Inom eller nära utbyggnadsområdet finns inga registrerade fornlämningar.

Området redovisas i planförslaget som industri-/verksamhetsområde. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.

Bilaga 2. Översikt miljöaspekter för respektive utbyggnadsområde

I matrisen redovisas en kortfattad översikt över vilka intressen och värden som påverkas inom varje utbyggnadsområde.

Utbyggnadsområde	Naturmiljö/strandskydd/ rekreation	Kulturmiljö	Riksintresseområden
Brobyholm (BH)	Delar av området omfattas av strandskydd med hänsyn till Räcksta å. I dessa delar kan åtgärder vidtas för att tillgängliggöra strandområdet, se vidare under Nya centrum nedan. Befintligt motionsspår i områdets södra del ska bevaras, eventuellt med viss omdragning.	I planförslaget redovisas ny bostadsbebyggelse, som kan beröra fornlämningar etc. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.	Ligger till större delen inom kulturmiljö av riksintresse ¹ . I planförslaget redovisas ny bostadsbebyggelse.
Fårhagen (FH)	Område med tätortsnära skog, starkt kuperat. Omfattas inte av strandskydd eller riksintresse för naturmiljö eller friluftsliv. Omnämns ej i Grönplan del B3.	I planförslaget redovisas utbyggnad på längre sikt av ny bostadsbebyggelse. Inga kända fornlämningar etc. påverkas, men det kan inte uteslutas att hittills okända objekt finns. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.	Tangerar kulturmiljö av riksintresse, men bedöms inte påverka dess värden.
Löta gärde (JG)	Planerad utveckling bedöms vara positiv för friluftslivet, men negativ påverkan kan uppstå på naturvärden. Det påverkar dock ej kärnvärdet för naturvårdsintresset.	I planförslaget redovisas ny friluftsanläggning/ camping/stugby. Det kan inte uteslutas att hittills okända fornlämningar el.dyl. finns inom området. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.	Områdets östra del ligger i sin helhet inom kulturmiljö av riksintresse. Ligger inom riksintresseområde för naturvård resp. friluftsliv.

¹ Länsstyrelsen har föreslagit en revidering av riksintresset för kulturmiljö (Åkers styckebruk). Bedömningarna i tabellen gäller riksintresset med omfattning enligt den reviderade avgränsningen.

Utbyggnadsområde	Naturmiljö/strandskydd/ rekreation	Kulturmiljö	Riksintresseområden
Sjöängsgärdet (SG) och Tegelhagen (TH)	Viss påverkan kan uppstå på friluftsintrasset då allmänrätlig mark privatiseras. Hänsyn ska tas till kärnvärden för den biologiska mångfalden, främst genom att värna naturliga vattendrag. Ett område i den västra delen av Sjöängsgärdet omfattas av strandskydd.	I planförslaget redovisas utbyggnad på längre sikt med bebyggelse av lantlig karaktär. Inga kända fornlämningar el. dyl. påverkas, men det kan inte uteslutas att hittills okända objekt finns. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.	Västra delen, Sjöängsgärdet, ligger inom kulturmiljö av riksintresse. Östra delen, Tegelhagen, berör inte riksintresset. Ligger inom riksintresseområde för naturvård resp. friluftsliv.
Krutbruket (KB)	Räcksta å rinner genom området och omfattas av strandskydd. Planen omfattar blandad bebyggelse i väster och bostäder på sikt i den östra delen. Åtgärder planeras för att förbättra tillgänglighet till strandområdet. Vandringshinder för fisk kan undanröjas vid utveckling av området.	Ligger inom kulturhistoriskt karaktärsområde (lokalt intresse). Planförslaget redovisar ny bebyggelse på längre sikt, som kan beröra kulturhistoriska lämningar etc. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.	Ligger i sin helhet inom kulturmiljö av riksintresse.
Stationsområdet och Lundby kärr (ST/LK)	Lundby kärr ligger vid Visnaren och beskrivs i Grönplan del B3 som ett område med intressant karaktär och rikt fågelliv som bör utvecklas för rekreation. Området närmast Visnaren är strandskyddat. Slutgiltig markanvändning ska utredas. Den fördjupade översiktsplanen pekar på att kommande markanvändning ska avvägas mot naturvärden för att undvika påverkan på den biologiska mångfalden.	Ligger delvis inom kulturhistoriskt karaktärsområde (lokalt intresse). En kulturhistorisk lämning (järnvägsbank) finns. Planförslaget anger detta område som utredningsområde. Vidare anges att järnvägens historiska påverkan på samhället ska framhåvas vid detaljplanering, att järnvägsdragningen ska återspeglas i strukturer och att byggnader med anknytning till järnvägen ska bevaras.	Ligger i sin helhet inom kulturmiljö av riksintresse.

Utbyggnadsområde	Naturmiljö/strandskydd/ rekreation	Kulturmiljö	Riksintresseområden
Läggesta värdshus (LV)	Sörmlandsledens anslutningspassage går genom området. Den ska enligt planen visas hänsyn genom en grön korridor. Planen föreslår verksamheter som kontor, tjänsteföretag, hotell eller vandrarhem.	Inga kända fornlämningar el.dyl. påverkas.	Utbyggnadsområdet tangerar utkanten av riksintresseområdena för naturvård och friluftsliv.
Nya centrum (NC)	Räcksta å rinner genom området och omfattas av strandskydd. Planen anger att bostäder och verksamheter ska byggas inom strandskyddat område. Det ska utvecklas med avseende på rekreation, t.ex. genom gallring, anläggning av promenadstigar och övergångar. Det framhålls att ingen oacceptabel påverkan på höga naturvärden ska tillåtas och att ev. kompensationsåtgärder kan bli aktuella. Vidare utredning kommer att göras.	Ligger inom kulturhistoriskt karaktärsområde (lokalt intresse). Redovisas i planförslaget som utredningsområde för nytt centrum. Inga kända fornlämningar el.dyl. påverkas, det kan inte uteslutas att hittills okända objekt finns. I samband med fortsatt planering ska behovet av arkeologisk utredning prövas.	Ligger i sin helhet inom kulturmiljö av riksintresse.
Norra Forsa (NF)	Området redovisas i planförslaget som utredningsområde. Befintligt motionsspår ska beaktas, så att möjligheten att passera genom området säkerställs. Viss omdragning kan bli aktuell.	Inga kända fornlämningar el.dyl. påverkas, det kan inte uteslutas att hittills okända objekt finns. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.	Berör inte något riksintresseområde.

Utbyggnadsområde	Naturmiljö/strandskydd/ rekreation	Kulturmiljö	Riksintresseområden
Norra infarten (NI)	Området redovisas i planförslaget som utredningsområde. Påverkat av störningar av trafik längs väg 915. Området består av odlingsbar mark.	Inga kända fornlämningar el.dyl. påverkas, det kan inte uteslutas att hittills okända objekt finns. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.	Områdets södra del ligger inom kulturmiljö av riksintresse.
Norra Råcksta (NR)	Området redovisas i planförslaget som industri-/verksamhetsområde. En del av områdets östra del omfattas av strandskydd. Viktigt beakta ev. verksamhetens påverkan på vattenflöden och vattenkvalitet, då anslutning sker till Bondkroken med värdefull våtmark för fågellivet.	Södra delen ligger inom kulturhistoriskt karaktärsområde (lokalt intresse). Inga kända fornlämningar el.dyl. påverkas, det kan inte kan uteslutas att hittills okända objekt finns. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.	Södra delen ligger inom kulturmiljö av riksintresse.
Skämby gärde (SG) och Skämby löt (SL)	Området består av odlingsbar mark. I planförslaget redovisas ny bostadsbebyggelse. Inom området finns skyddsvärda naturmiljöer som åkerholmar, vilka omfattas av generellt biotopskydd. Dessa ska enligt planen bevaras. Restriktionsområde föreslås väster om området för att skydda stora öppna odlingsmarker. Goda gång- och cykelanslutningar ska tillses för att säkra hela tätortens tillgänglighet till naturområdena intill området.	Fornlämningar finns i området Skämby gärde. Intrång i fornlämningar etc. bedöms gå att undvika, men hittills okända objekt kan finnas inom området. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas.	Skämby gärde och södra delen av Skämby löt ligger inom kulturmiljö av riksintresse.

Utbyggnadsområde	Naturmiljö/strandskydd/ rekreation	Kulturmiljö	Riksintresseområden
Stora Sundby gård (SSG)	I den gamla herrgårdsmiljön finns ädellövskog och skyddsvärda träd, även i parken söder om området. I planförslaget redovisas ny bostadsbebyggelse. Planen anger att kärnvärden i kringliggande natur ska respekteras och visas hänsyn i hög grad.	Ny bebyggelse kan beröra fornlämningar el.dyl. inom området. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas	Berör inte något riksintresseområde.
Åkers Styckebruk, expansionsyta (ÅS)	Området beläget i Bergaåns närområde. Planförslaget anger industri-/verksamhetsområde. Aktsamhet krävs vad gäller föroreningsrisk från bl.a. avvattnings inom verksamhetsområdet.	Inga kända fornlämningar el.dyl. påverkas, men det kan inte kan uteslutas att hittills okända objekt finns. I samband med planläggning ska behovet av arkeologisk utredning prövas	Ligger i sin helhet inom kulturmiljö av riksintresse.